

2018
Tieto-
väki

JUHLANUMEROSSA MM.

Suomen ensimmäinen Tietoväki	4
Keskustelu- ja keskustelu- ja keskustelu-	7
Reinholdin sukun historia	24
Suomen ensimmäinen edustaja Pariisissa	58

Päätoimittaja
Pirjo Salo

Toimitus
Pirjo Salo
Marjo Wikstedt

Taitto
Marsa Pihlaja

**Kansikuva ja
lehdien ulkoasun
suunnittelu**
Annexus Oy

Julkaisija
Tietoväki ry

Painopaikka
Tikkurilan Paino Oy
03 / 2010

Sähköposti
etunimi.sukunimi
@tietovaki.fi

www.tietovaki.fi

Seuraava lehti
4 / 2010
ilmestyy
joulukuussa

ISSN 1458-4034

Tietoväki ry:n luottamushenkilöt

Puheenjohtaja Esa Koskinen
GSM 040 344 6615
**Varapuheenjohtaja ja
jäsenrekisterin hoitaja**
Pasi Korhonen
GSM 040 591 6497
Sihteeri Markku Syrjälä
GSM 0400 542 723
Taloudenhoitaja Pirjo Staack
GSM 040 520 0842
Tiedotussihteeri Marjo Wikstedt
GSM 040 189 3838

Luottamusmiehet

Tieto-konserni:
Pääluottamusmies
Reino Turo
GSM 040 557 6953
Varapääluottamusmies
Timo Salonen
GSM 040 557 4895
Tieto Finland Oy:
**IT Outsourcing and
Management Services**
Jarmo Pursiainen
GSM 040 579 4217
IT Project Services
Tuula Kangas
GSM 040 546 0443
Juha Reinisalo
GSM 040 524 6972
R&D Services
Annikki Hirvonen
GSM 050 364 6937
DTC Services
Tuija Holopainen
GSM 040 700 7694
Financial Services
Maria Seppälä
020 725 1959

Jäsenasiat
Ota yhteys
Pasi.Korhonen@tietovaki.fi

**Industrial Manufacturing
& Services**
Lauri Levanto
GSM 040 847 4496
**Tieto Healthcare
& Welfare Oy**
Timo Salonen
GSM 040 557 4895
Jyväskylän alue
Markku X Syrjälä
GSM 0400 542 723
Kaakkois-Suomen alue
Jari Länsivuori
GSM 040 743 5875
Tampereen-Hämeenlinnan alue
Reima Saarinen
GSM 0400 732 932
Lounais-Suomen alue
Kari Vahala
GSM 040 832 6877
Raahen-Vaasan alue
Kim Siniaalto
GSM 0400 4180958
Oulun alue
Sari Parviainen
GSM 040 550 1406
Kuopion alue
Ilpo Waljus
GSM 040 733 1025
Tietokarhu Oy
Esa Koskinen
GSM 040 344 6615
Ab Axiell-kirjastot Oy
Jarmo Suokas
P.O.Box 203, 40101 Jyväskylä
CSC
Katri Kulju
GSM 050 3819 508

Konsernin työsuojeluvaltuutettu
Reima Saarinen
GSM 0400 732 932

Tiedot muista työsuojeluvaltuutetuista
ja -asiamiehistä löytyvät Tietoväki ry:n
kotisivuilta www.tietovaki.fi

”Iso kiitos kuuluu niille kaikille
jäsenillemme, jotka ovat osaltaan
edesauttaneet toimintaamme
vuosikymmenten kuluessa.”

”Olen saanut kirjoittamisen
paloa ja luomisen tuskaa lieventää
kirjoittamalla Tietoväki-lehteen.”

Tässä numerossa

- 4 Puheenjohtajan palsta:
Onnea 40-vuotias Tietoväki!
- 5 Ammattiyhdistysmuistelu:
Ammattiyhdistystoiminta on
välttämätöntä
- 8 Kurssit, seminaarit, teemat:
Ammattiyhdistysopista
ihonhoitoon
- 10 Liukkaan kelin kurssien kautta
tyylitietoisina eläintarhaan
- 12 Tiedotus:
Tiedotuksella on tärkeä rooli
- 14 YT-neuvotteluja ja ulosmarsseja
- 16 Virkistys & vapaa-aika:
...ei ainoastaan työstä ja
taistelusta
- 18 Tietoväki-lehdistä poimittua:
Tiedostavia tekijöitä
- 24 Albumeista vuosien varrelta:
Aikaa kuvina
- 28 Työpaikkaosastosta
ammattijärjestöksi
- 38 SPT-Atk:n historiaa
- 34 Silloin, kun sähköposti meille tuli
- 36 Tiedotteita vuosien varrelta
- 37 Pieni palkkavertailu
- 38 Lisää tiedotteita vuosien varrelta

Kuvat: annexus

VIRKISTYS & VAPAA-AIKA, s. 16-17

”On jotensakin vaikeaa löytää uusia
virkistäjiä, vaikka melko tasaisin välein
anelemmekin apua jäseniltä.”

Puheenjohtajan palsta

*"40-vuotta paikallista
Edunvalvontaa on jo
sellainen aika, että sitä
On meidän alallamme
Vaikea pistää paremmaksi."*

Onnea 40-vuotias Tietoväki!

Tietoväen 40-vuotisjuhlia vietetään tänä syksynä ja tähän lehteen on taipaleestamme koottu historiikki, josta selviää paljon tietoa yhdistyksemme eri vaiheista.

Alkuaikojen pienistä erillisistä yhdistyksistä on erilaisten muutosten ja yritysostojen kautta muotoutunut se yhdistys, mikä Tietoväki tänään on. Olemme nyt yli 2 000 jäsenen ERTOn paikallisyhdistys, joka vastaa Tiedossa meidän sopimusalamme Tietotekniikan palvelusalan paikallisesta sopimisesta ja järjestää jäsenistölleen erilaisia virkistystapahtumia ympäri vuoden. Toimintamme on aina nojannut aktiivisiin jäseniin, jotka ovat toimineet eri tehtävissä paikallisyhdistyksissä yrityksissään. Iso kiitos kuuluu niille kaikille jäsenillemme, jotka ovat osaltaan edesauttaneet toimintaamme vuosikymmenten kuluessa. Tämä kiitos kuuluu samalla lailla jo 1970-luvulla yhdistysten toiminnan aloittaneille aktiiveille kuin vieläkin mukana oleville heidän seuraajilleen. Ilman teitä kaikkia ei Tietoväki olisi se mikä se tänään on. Samalla kiitos kuuluu myös kaikille jäsenillemme, sillä mitä on ammattiyhdistys ilman jäseniään!

40-vuotta paikallista edunvalvontaa on jo sellainen aika, että sitä on meidän alallamme vaikea pistää paremmaksi. Tietualan toimihenkilötkin vietti viimevuonna vasta 35-vuotisjuhliansa. Siksi nyt kerätyn historiikin tekemisellä olikin erityinen tilaus, koska vielä meillä löytyy jäseniä, jotka itse ovat eläneet mukana alusta asti. Osa heistä on jo eläkkeellä, mutta vielä heitä on mukana työelämässäänkin. Heidän omakohtaiset kertomuksensa eri vuosikymmeniltä ovat meille arvokasta tietoa, jota ei yllättävää kyllä pahemmin löydykään mistään arkistoista. Se on paljon vain tekijöiden tiedossa. Netti ja sähköposti eivät olekaan niin kamalan vanhoja keksintöjä ja paperit ja aikaisemmat tekstitiedostot onkin hävitetty tai hukattu vuosien saatossa. Tämän takia pyydämmekin lukijoita lukemaan historiikkiämme avoimin mielin ja tiedotukselle tai minulle saa mielellään toimittaa kaikkea asiaan liittyvää lisämateriaalia ja -tietoa.

Tietoväki on kasvanut yhdessä Tiedon kanssa ja koko toimintamme ajan olemme ajaneet jäsenistömme asioita. Toisinaan olemme onnistuneet tavoitteissamme paremmin ja toisinaan taas huonommin, mutta kokonaisuutena kuitenkin voimme ylpeästi todeta, että ilman paikallisyhdistystoimintaa ei meillä tällä hetkellä asiat olisi näin hyvin. Niin monessa asiassa olemme yhteisvoimin voineet sopia asioita työnantajapuolen kanssa siten, että työntekijöiden asemaa on voitu parantaa ja työolosuhteita yhdessä kehittää. Suinkaan aina ei ole kyseessä eriyvät edut työntekijöiden ja työnantajapuolen kesken kun sopimuksia tehdään, mutta kuinka moni itse olisi pystynyt yksin tekemään vastaavat sopimukset? Toki tiukempiakin tilanteita vuosien varrella on ollut. Vaikeimpina varmastikin erilaiset irtisanomistilanteet, joissa luottamusmiehemme ovat joutuneet neuvottelemaan erittäin vaikeista asioista. Näistäkin neuvotteluista voidaan todeta, että järjestäytyneenä meillä on ollut paremmat edellytykset käydä näitä neuvotteluita. Jos jokainen irtisanomisuhan alla oleva joutuisi selviämään tilanteestaan yksin, ei se olisi kenenkään etujen mukaista. Kenellekään ei muodostuisi kokonaiskuvaa työntekijäpuolella siitä missä mennään, ja jokainen voisi ajaa vain omaa asiaansa. Vaikeissakin neuvotteluissa olemme pystyneet pelastamaan työpaikkoja, jotka alkujaan ovat olleet lopettamisuhan alla. Koskaan ei näistä asioista kerskuta, koska ne eivät ole sellaisia asioita, mutta tämä perustuu nimenomaan yhteistyöhön. Mitä enemmän meitä on, sitä paremmin pystymme paikallisesti ajamaan yhteisiä asioitamme.

Tietoväen tiedottaminen on myös kehittynyt vuosien kuluessa. Aiemmasta lehdykstä on tullut lehti ja sen ohelle ovat tulleet nettisivut. Seinällä olevasta ilmoitustaulusta on tullut omat jäsenistöllemme suoraan sähköpostiin lähetettävät tiedotteet, joiden avulla jäsenemme ovat hyvin perillä tapahtumista talon sisällä ja valtakunnallisesti. |

Esa Koskinen
40-vuotiaan Tietoväen puheenjohtaja

*"Ammattiyhdistystoiminta
On merkittävällä tavalla
Antanut sisältöä
– Jos vaivaakin – elämäni."*

Ammattiyhdistystoiminta on välttämätöntä

VTAY ry oli vuonna 1994 ollut jo kauan siinä jamassa, että kissojen ja koirien kanssa oli etsitty uutta puheenjohtajaa. Puheenjohtajana vuodesta 1989 toiminut Risto Lyly oli pitkään pyristellyt tehtävästä irti ja seuraajaa etsittiin monin tavoin. Oli laadittu listoja ehdokkaista ja jaettu nimiä hallituksen jäsenten kesken ja jokaisella oli velvollisuus kysellä suostumisia. Aina vaan tuli vesiperä eli kielteisiä vastauksia joka puolelta. Sitten alkoi liikkua huhu, minulle sen kertoi Ulla Kauppinen, että nyt on varmalta taholta tullut tieto, että puheenjohtajaehdokas on löytynyt. Olin hyvin utelias kuulemaan nimen: hämmästykseni oli melkoinen, kun kuulin oman nimeni mainittavan. Olihan minuakin kysytty ehdokkaaksi ehkä jo useammastikin, mutta olin pitänyt sitä enemmänkin vitsinä kuin totena. Jotenkin jäin tuota huhua pureskelemaan. Ja lopulta siinä kävi niin, että totta toinen puoli, aloin vakavissani ajatella asiaa. Muutamien keskeisten hallituksen luottohenkilöiden kanssa keskustelin asiasta, tutkailin heidän mielipidettä. Tiesin, että puheenjohtajan paikka on tuulinen ja ehdokkaan tulee läpäistä tiukat kriteerit, kaikki ehdokkaat eivät suinkaan kaikille kelvanneet. Yhä useammalta taholta alkoi kuulua hyväksyvää muminaa ja lopulta oltiin sääntöjen mukaisessa järjestyksessä siinä pisteessä, että minut valittiin puheenjohtajaksi 7.3.1994 pidetyssä jäsenkokouksessa.

Tätä ennen olin toiminut kuutisen vuotta yhdistyksen tiedotussihteerinä, koonnut lehteä ja myös kirjoittanut siihen, ollut hallituksessa varajäsenenä, varsinaisena jäsenenä ja lopulta vähän aikaa varapuheenjohtajana.

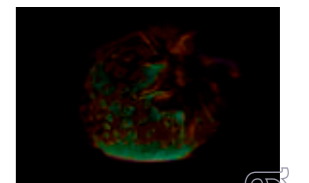
Jo ennen puheenjohtajakauttani olin täysin vakuuttunut siitä, että ammattiyhdistystoiminta on välttämättömyys nykypäi-

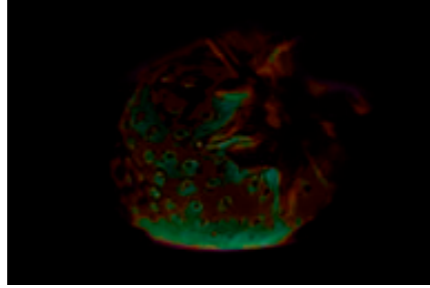
vänkin työelämässä. Yhä vakuuttuneempi olen siitä, että ilman henkilöstön edustusta, henkilöstön vaikutusta ja talokohtaista neuvotteluyhteyttä työntekijäpuolella olisi moni asia paljon heikommin. Jostain syystä vastoin kaikkia juhlapuheita työntekijän etuja ollaan ensimmäisenä heikentämässä. Tämän sortisia toimenpiteitä on nähtävissä muulloinkin kuin varsinaisten YT-neuvottelujen aikana, jolloin väkeä yritetään vähentää vängällä. Yksittäisiä irtisanomia on tapahtunut aina milloin minkäkin syyn nojalla. Henkilökohtaiset syyt ovat asia erikseen. Työajan pidentämiset, lomien leikkaukset, palkattomat ylityöt, venyminen ja paukkuminen, kännykät, kannettavat, työajan hämartyminen, aina tavoitettavissa. Terveyspalvelujen erikoispalvelujen leikkaamiset, siinä vähän konkreettista. Tulihan meille toki fuusion myötä hyväkin, kuten 3 päivän vihkiloma! Ja saimme työnantajan tarjoamat kahvit, nyt peräti ilman että kenenkään tarvitsee vaivautua kahvinkeittoon. Automaatti puskee.

Vinjoja muutoksen tuulia

Puheenjohtajavuosia minulle kertyi 6, ei mitenkään erityisen pitkä aika mutta voi sanoa, historiallisesti merkittävä ajanjakso. Liikelaitos-osakeyhtiö ja sitten 30.11.1995 veret seisauttava yhdistymisen pahimman kilpailijan Tietotehtaan kanssa. Siitä alkanut "tietotehtalaistaminen", jota ei hevin nieltä. Yhteistyökuvioiden selvittäminen työpaikkaosaston kanssa, joka TTAY:lta ei saanut korkeita pisteitä, eihän se ollut edes rekisteröity yhdistys! Sillä oli kuitenkin neuvotteluvälitalossa. Tilanne johtikin siihen, että lopulta valtakunnan sovittelijan toimesta ratkottiin marraskuussa 1997 TTAY:n oikeutta neuvottelupöytään ja mistä saavutetuista eduista sen jäsenet saivat pitää kiinni. Nykyisen valtakun-

"Yhä vakuuttuneempi olen siitä, että ilman henkilöstön edustusta, henkilöstön vaikutusta ja talokohtaista neuvotteluyhteyttä työntekijäpuolella olisi moni asia paljon heikommin."

”Onneksi olen osannut pitää toisten puolia – oman puolen pitäminen onkin vaikeampaa – siksi rohkenin puolustuspuheen-
voroja käyttää.”

nansovittelijan, silloisen piirisovittelija Esa Longan johdolla käytiin neuvotteluja lopulta aamuyön tunneille saakka. Silloin sai meikäläinen maalaistyttö elämän korkeakoulua siitä, mitä on olla herrojen kanssa marjassa. Onneksi olen osannut pitää toisten puolia – oman puolen pitäminen onkin vaikeampaa – siksi rohkenin puolustuspuheenvuoroja käyttää. Työnantajaliiton edustajan kielenkäyttö jäi ikävällä tavalla näistä neuvotteluista mieleen.

Sopimus ATK-palvelualan työehtosopimuksen soveltamisesta Tieto-konsernissa allekirjoitettiin 20.11.1997, joka turvasi tiettyjä asioita TTAYn jäsenille.

Vähitellen sitkeällä työllä ja monilla monilla neuvotteluilla ja yhteistyöseminaareilla toisensa perään päästiin eteenpäin ja saatiin valmiiksi nykyinen kuvio ERTOon liittymisineen. Ja vähitellen on saatu myös yleissitova valtakunnallinen IT-alan TES tähän maahan.

Herrojen kanssa marjassa

Merkittäväksi asiaksi koettiin, että Tiedon hallitukseen saatiin henkilöstöedustajan paikka. Ensimmäisenä henkilöstöedustajana TT Tieto Oyn hallituksessa toimi Juha Reinisalo kaksivuotiskauden 1996-1998 ja minä olin varajäsen. Seuraavalla kerralla järjestettiin yhteistyöneuvottelukunnassa oikein vaali asiasta ja meikätyttö sattui voittamaan vaalin. Niinpä toimin Tieto Corporation Oyj:n ja sittemmin TietoEnatorin hallituksessa henkilöstöedustajana 1998-2000. Lisäksi olin Tiedon YTN-neuvottelukunnan ja työvaliokunnan jäsen. Henkilöstöedustajan tehtävä hallituksessa oli raskas pesti. Asiat olivat vaikeita ja vaihteluvollisuus vaati pitämään suun supussa. Se oli yksinäistä hommaa. Vielä yksinäisemmäksi ja vaikeammaksi se kävi,

kun vuonna 1999 kiihkeästi neuvoteltiin Enatorin ja Tiedon yhteenliittymästä. Paljon paperia käsiteltiin ja paljon asian-
tuntijoita kävi hallituksen kokouksissa. Lopulta sitten kauppa toteutettiin. Siitä aiheutui monenlaista näkyvää asiaa, merkittävin muutos hallitustyöskentelyn kannalta oli, että hallituksen kokouksista joka toinen pidettiin Kilossa ja joka toinen Kistassa, Tukholmassa ja saman tien oli kokouskieleksi vaihtunut englanti. Asiat, jotka olivat olleet vaikeita suomen kielelläkin, muuttuivat englanniksi vielä vaikeammiksi. Ihmeellistä on, että sain kuitenkin kiitosta hallitustyöskentelystä ja sitä tuli mutkien kautta jopa jälkikäteen aina Matti Lehden sanomaksi sanottuna.

Tulkoon mainituksi kaksi valtakunnallisesti tunnettua persoonaa Tiedon hallituksesta (olihan heitä toki muitakin). Vaikkakaan Kaj-Erik Relander ei mitenkään värikkäästi Tiedon hallituksessa käyttäytynyt, hän sai tuon hallituspöytä-
jälkeen kosolti kuuluisuutta nk. Sonerajutussa. Värikäs henkilö hallituksen puheenjohtajana sen sijaan oli synnynäinen poliitikko Pekka Vennamo. Hän oli jopa niin taitava (tehokas?), että kokousta johtaessaan otti torkut! Se ei kaikilta puheenjohtajilta onnistu!

Kukas se kissan hännän...

Puheenjohtajapestin myötä sain luottamustehtäviä silloisen keskusliittomme Valtion Teknisten Keskusliitto VTKn hallituksessa 1993- ja joka jatkui sitten liiton nimen muutoksen jälkeen Tekniikan ja Tiedon Toimihenkilöt VTK:n hallituksen jäsenyytenä 1999 loppuun. Olin myös sen työvaliokunnan jäsen 1996-1999 välisenä aikana. Taas olin herrojen kanssa marjassa, nyt kuitenkin oltiin samalla puolen aita. Lisäksi toimin STTKn hallituksen varajäsenenä 1995-1999.

Taidamme saada odottaa tovin, ennen kuin Tietoväki-lehti saa yhtä pitkäaikaisen pakinoitsijan – tulkoon sekin nyt tunnustetuksi – kuin minä olen ollut. Nimimerkillä Isosisko kirjoitin Maanantaimietteitä lehteen useita vuosia. Pari vuotta lehti oli ilman pakinoitsijaa, silloinkin esiintyi Satunnainen. Sitten oli Punatukkaisen tietotyöntekijätären vuoro, joka siis en ollut minä. Hän pakinoi 4 vuotta (1998-2002) ja sitten astui remmiin Lempi Läiskä, joka onkin nyt sitten vuodesta 2003 pakinoinut yhtäjaksoisesti. Muutoinkin olen saanut kirjoittamisen paloa ja luomisen tuskaa lieventää kirjoittamalla Tietoväki-lehteen niin haastatteluja, uutisia kokouksista kuin useammansorttisista virkistystapahtumista, luetuista kirjoista ja jopa jotain värssyjen tapaisia-kin joskus.

Oma historiani on siis osa ammattiyhdistyksen historiaa ja päinvastoin. Ammattiyhdistystoiminta on merkittäväällä tavalla antanut sisältöä – jos vaivaakin – elämäni. Se on antanut upeaa perspektiiviä asioihin, mahdollisuuden tavata monia mielenkiintoisia persoonallisuksia, mahdollisuuksia osallistua erilaisiin neuvotteluihin ja tilaisuuksiin. Mutta se

myös väsytti, vei voimia. Vaikeissa tilanteissa saamani palaute lämmitti mieltä, palaute, jota olen tallettanut ja vaalinut. Silloinen pitkäaikainen esimieheni Jouko Mäkelä ansaitsee erityiskiitoksen joustavasta ja positiivisesta suhtautumisestaan siihen, että työpäivistäni osa kului ammattiyhdistysasioiden hoitoon. Päiviä oli kyllä jatkettava illoilla, mutta se on eri juttu. ... sitten kävi kupru.

Ikävimmistä pästä asioita oli kun luotettu, monivuotinen, ahkera rahastonhoitajamme Teuvo ”Kupru” Kuparinen paljastui ikävällä tavalla lempinimensä kaltaiseksi, hän osoittautui oikeaksi kupruksi ja oli pistänyt noin miljoona markkaa yhdistyksen rahoja liiviinsä. Muistan kuinka kysyin jossain kokouksessa, miten yhdistyksen kassassa voi olla noin 200 000 markkaa, eihän missään kassassa pitäisi olla niin paljon rahaa! Hänellä oli siihen selitys valmiina, joku pitkäaikais-sijoitus oli juuri lauennut ja hän ei ollut ehtinyt sijoittaa sitä uudelleen ja niin se oli tuon väliajan kassassa. Sitä kadun, etten ymmärtänyt silloin tarkemmin ruveta asiaa peräämään ja olin suorastaan niin tyhmä, etten ajatellut että pitkäaikaissijoitusta ei välitilanteessakaan kassaan

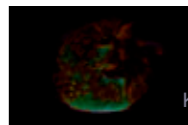
siirretä! Eipä osanneet tilintarkastajakaan kassaa laskea, vaikka toinen oli oikein ekonomismies, monien vuosien ajan tilinpäätöksessä oli kirjanpidon mukaan ollut mummuttisummia kassassa mutta koskaan he eivät olleet vaivautuneet sitä laskemaan. Näin hyvän luottamuksen saa vain todella luotettava ihminen! Rikospoliisikin totesi, että kaikkein luotettavimman oloiset ihmiset tekevät juuri näitä talouskupruja, muuten heillä ei olisi siihen niin hyviä mahdollisuuksia. Sitten valittiin reipas Sinikka Ranta tilintarkastajaksi ja hän haistoi palaneen käryä. Tämä on luettavissa tilintarkastuskertomuksesta, joka on päivätty 26.4.1999.

Samassa huhtikuussa kuoli äitini, kaiken työn ja tuskan ohella jouduin käymään työterveysasemalla jonkin arkisen vaivan takia ja jossa työterveyslääkärin kanssa asioita selvitetessä hän tomerasti sanoi: minä olen lääkäri ja minä määrään sinut nyt kahden viikon sairauslomalle. Mielestäni olisin kyllä jaksanut pyristellä, mutta näin tuli pidettyä tähänastisen 47-vuotisen työurani pisin sairausloma.

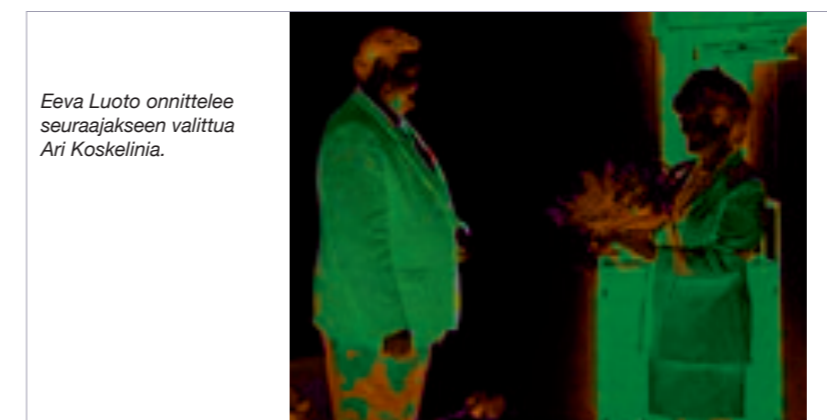
Ja vuonna 2000 puheenjohtajaksi valittiin Ari Koskelin. Vuonna 2001 sain VTK:n kunniamerkin ammattiyhdistystoiminnasta. |

Kiitos kun olette jaksaneet kanssani!
Eeva Luoto

VTAY / TTAY:n
puheenjohtaja 1974-2000
Tietoväki-liiton puheenjohtaja
1997-1999

Kuva: annexus

Eeva Luoto onnittelee seuraajakseen valittua Ari Koskelinia.

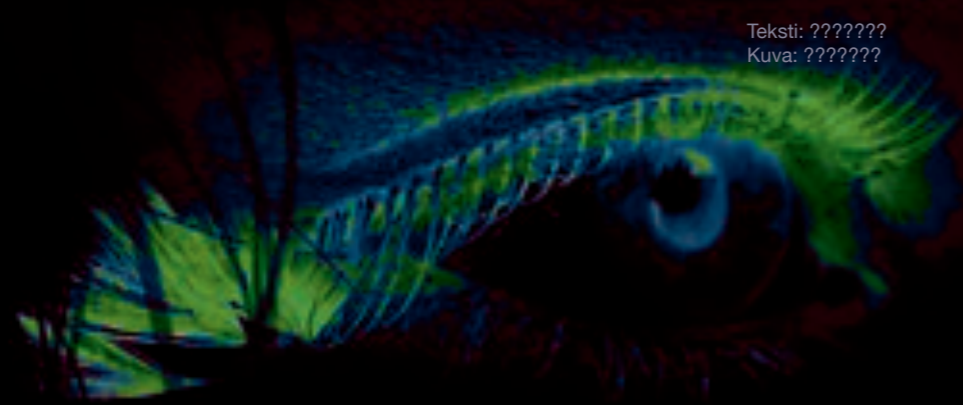
Ammattiyhdistysopista ihonhoitoon

Yhdistyksen (nykyinen Tietoväki) teemailtoja, seminaareja, koulutus- yms. tiedonjakamistilaisuuksia on järjestetty valtavasti 40 vuoden ajalla.

Jo 1970-luvulla aloitettiin tiedon jakaminen kouluttamalla järjestö- ja kokoustekniikan oppeja sekä saatiin oppia kansainvälisestä politiikasta. Silloin aloitettiin myös kirjasto toiminta ja kirjallisuuskirjoitus sekä perustettiin ammattiyhdistystiedon opintokerho.

Vuonna 1981 alkoi englanninkielen opintokerho kielikursseilla, ja vuotta myöhemmin olikin jo ensimmäinen pro stipendin jakotilaisuus. 1980-luvulla järjestettiin myös useita järjestötoiminnan kursseja mm. yleisradion kasettikurssilla järjestö- ja kokoustekniikkaa. Lisäksi alettiin järjestää muitakin hyödyllisiä teemailtoja, muidenkin kuin ay-asioiden parissa. Näistä mainittakoon mm. tanssikurssi, ihonhoito-ilta naisille ja huumeiden valistusilta.

Teksti: ???????
Kuva: ???????

Teksti: Jaana Elo
Kuva: annexus
Piirros: Sami Luoto

1990-luvulla ay-toimintaa koulutettiin enemmän kuin aiemmin. Aktiiveille jäsenille oli koulutusseminaareja, joissa kerrottiin järjestöasioita ja esiteltiin muutenkin liiton toimintaa. Aiheina oli mm. henkilöstön koulutus-, uudelleen kohdentaminen ja -sijoitus sekä kokonaispalkkaus.

Loppupuolella 1990-lukua kerrottiin lisäksi työpaikkajoustoista työpaikkakiusaamiseen, työsuhteturvasta, Tietoväen tulevasta paikasta järjestömallissa sekä järjestettiin henkiinjäämiskursseja. Yhdessä seminaarissa oli Irti huumeista ry:n puheenvuoro aina ajankohtaisesta aiheesta: Huumeiden käyttö, käyttäjien tunnistaminen ja -ikä rakenne sekä huumeusainerikostilastot.

Vuonna 1999 järjestettiin valtakunnallinen hyvinvointihanke, ja siihen liittyvä jäsentutkimus: Hyvinvointi luo hyvinvointia, jossa kohderyhmänä olivat jäsenistö, luottamusmiehet, poliittiset päättäjät sekä suuri yleisö. Hankkeen tavoitteena oli tukea työyhteisöjä ja niiden omia ponnisteluja hyvinvoinnin lisäämiseksi sekä parantaa jäsenistön hyvinvointia niin työssä kuin vapaa-aikanakin.

Tietoväki järjesti vuonna 2000 verkottumisseminaarin, johon osallistuivat kaikki ay-toimihenkilöt useista Tiedossa toimivista eri liitoista. Aiheena oli TES-tilanne, yhteistyön mahdollisuus sekä kansainvälistyminen.

Teemaillat kutsuivat jäsenistöä

2000-luvulla on Tietoväen erilaisia koulutustilaisuuksia järjestetty enemmän kuin koskaan aiemmin. Esimerkiksi teemailtoja jäsenille on ollut 2-3 kappaletta vuosittain. Osallistujia näissä on ollut 55 – 126 henkilöä ja teemailloissa on ollut puhumassa lukuisia eri asiantuntijoita useilta eri alueilta. Aiheet näissä ovat vaihdelleet vakavista aiheista joskus vähän kevyempiinkin aiheisiin. Illoissa on käsitelty mm seuraavia aiheita; Eläkkeet, Ammattijärjestöjen kansainvälinen yhteistyö it-alalla, Työntekijän tilanne irtisanomistilanteessa ja aikuiskoulutustuki, Työsuhteen päättämiseen liittyvät asiat, Työaikapankki ja muutosturva, Laajahko katsaus muutaman parin menneen vuoden takaisin talousnäkömiin ja työllisyystilanteen odotettuihin ja odottamattomiin muutoksiin sekä Työuupumukseen liittyviä asioita. Kevyempänä aiheena mainittakoon esimerkiksi Teemakoulutus; Jumalat ja jumalattaret työelämässä, johon osallistui 116 jäsentä.

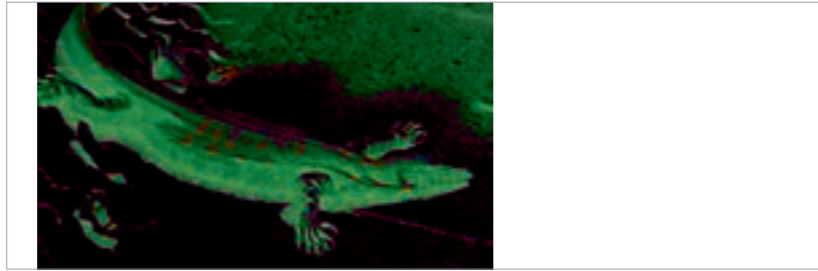
Tietoväen lukuisten seminaarien aiheina 2000-luvulla on ollut mm. Työpaikkakiusaaminen ja seksuaalinen häirintä, Yritysten tilinpäätöksien tulkinta ja analysointi, Uusien EU-maiden vaikutus suomalaisen työntekijään ja siitä mahdolliset johtuvat uhat, Global sourcing toiminta (software centereiden kehittyminen ja niiden vaikutus kotimaan kasvuun ja tuottavuusvaatimuksiin) sekä Tiedon kansainvälistyminen ja globalisaation mukana tuomat haasteet.

Luottamusmiesten kurssitusta

Lisäksi käynnistyivät Tietoväen omat luottamusmieskoulutukset, joissa on käsitelty luottamusmiehen edunvalvonnan perustehtäviä kuten ylityötä, matkustamista, työaikakirjanpitoa, vuorotteluvapaita ja osa-aikaeläkkeitä. Näiden lisäksi on opittu esiintymis-, kokous- sekä TES-neuvottelutaitoja. Luottamusmiehille on myös annettu työnohjausta henkisen jaksamisen huolehtimiseen, jonka tarkoituksena on tukea selviytymistä poikkeuksellisen suurista ja vaativista YT-neuvotteluista.

Tietoväki järjesti mm. vuonna 2008 heti YT-neuvottelujen alettua YT-infoja henkilöstölle Tiedon eri toimipisteisiin ympäri maata, jotka kokosivat lähes 1000 kuulijaa. Näiden jälkeen on vuonna 2009 esimerkiksi koulutettu TES-tulkintoja, uutta eläkelakia ja toimimista kriisitilanteissa. |

Liukkaan kelin kurssien kautta tyylitietoisina eläintarhaan

Teksti: Markku Syrjälä ja Timo Salonen
Kuvat: Marjo Wikstedt ja annex

Työn vastapainoksi
on aina haluttu tarjota
jäsenille kulttuuria
ja viihdettä.

Aluetoimintaa oli Valtion tietokonekeskuksen ammattiyhdistys ry:llä (VTAY) Oulussa, Tampereella, Jyväskylässä, Kouvolassa, Turussa ja Posti- ja telelaitoksen ATK-toimihenkilöt PTL-ATK ry:llä Kuopiossa.

Jyväskylän alaosasto VAJA perustettiin joulukuussa 1975, Oulun alaosasto perustettiin toukokuussa 1976. Tampereen alaosasto VATRE perustettiin 1980-luvulla. Kuopiossa aloitti toimintansa vuonna 1987 SPT-ATK:n alaosasto.

Toiminnassa keskityttiin jäsenhankintaan ja tiedotustilaisuuksien ja virkistystilaisuuksien järjestämiseen. Jäsenistölle tarjottiin myös tuettuja jäsenmatkoja. Jyväskylän alaosasto (VAJA) teki 1980-luvulla vuosittain vuorotellen matkoja itään ja länteen. Matkakohteena olivat Tukholma, Uumaja, Kolmården, Leningrad, Moskova, Tallinna ja Riika. Länteen suuntautuneet matkat olivat useimmiten perhematkoja. Retkillä selvittiin ilman suurempia ongelmia ja vakavia sattumuksia. Joitakin jälkepäin huvittavia sattumuksia kuitenkin sattui. Riikaan mennessä meinattiin unohtaa yksi matkalainen Pärnuun kun jatkettiin ruokataulolta matkaa. Henkilön matkustusasiakirjat ja muu henkilökohtainen omaisuus jäi bussiin. No, Sirkka noudettiin mukaan korttelin kierron jälkeen.

1990-luvun puolenvälin tienoilla matkojen järjestäminen hiipui jäsenistön mielenkiinnon vähetessä.

VAJAn hallitus käsitteli Jyväskylää lähellä olevia ammattiyhdistysasioita ja vei niitä edelleen käsitteilyyn VTAY ry:n hallitukselle ja talokohtaisiin neuvotteluihin. 1990-luvulle tultaessa ay-painotteinen ja järjestöllinen toiminta hiipui alaosastona ja painotus siirtyi vahvemmin kulttuuri-toimintaan ja kotimaisiin tapahtumiin.

VAJA järjesti 1993 tyylikurssin MS Euroopalla ja katsottiin samalla Oklahoman-musikaali laivan teatterissa. Samana vuonna tehtiin myös teatterimatkat Tampereelle, Lahteen ja Varkauteen.

1980-luvulla alueen jäsenistölle järjestettiin Pro Stipendium -tilaisuuksia, joissa ohjelmana oli opiskelua ja illan päätteeksi viihdykkeenä omin voimin toteutettua viihdemusiikkia ja yhteislaulelua.

VAJAn aktiivit järjestivät koko VTAY:lle ja VTAY:n aktiiveille suunnattua koulutusta vuosittain muun muassa nyt jo perinteisen hallituksen ja luottamusmiesten syysseminaarin muodossa. Seminaarien järjestäminen alkoi jo 1980-luvulla.

Tampereella vaikuttava alayhdistys toimii edelleen pienimuotoisena virkistäjänä Tampereella järjestäen vuosittain muutaman jäsentilaisuuden.

Alueellista yhteistyötä tehtiin Valtion tietokonekeskuksen aluetoimipisteissä toimivien jäsenten kanssa erilaisten matkojen järjestämisessä.

Oulussa 1988 alaosasto järjesti liukkaan kelin kurssin jäsenille turvaamaan työmatkoja asiakasmatkoille ja muutenkin liikenneturvallisuuden parantamiseksi ja perheretken eläinpuistoon.

Nykyisellään alueyhdistyksen toimintaa on järjestäytyneesti Tampereella, muilla alueilla toiminta tapahtuu yhteishenkilöiden hoitamana virkistystoimintana teatteri- ja konsertti lippujen tukemisena. Kuopiossa aloitti vuonna 1989 SPT-ATK:n luottamusmiesten uuden luottamusmiessopimuksen valmistuttua. Samana vuonna vapaa-ajanjaosto alkoi tarjota alueellisesti toimintaa jäsenistölle ja tukemalla kulttuuritapahtumiin osallistumista. Teema-ilta järjestettiin 1991 yhdistämishankkeesta ja vuoden aikana keskusteltiin käyttötoimintojen tulevaisuudesta.

Vuoden 1992 aikana alkoi tehtävien vaativuusluokitteluun perustuvan palkkausjärjestelmän kokeilu. Samana vuonna IBM-suurkonetuotanto keskitettiin Helsinkiin Kuopiosta. |

Teksti: Pirjo Salo & Marjo Wikstedt
Piirros: Sami Luoto

12 | Tietoväki 3 / 2010

Tiedotuksella on tärkeä rooli

Tiedostin

Ensimmäiset toimintavuodet tiedotusryhmä julkaisi Tiedostin-lehteä Salmisen Saijan johdolla. Toimituskunta pysyi lähes samana vuodesta toiseen. Alun vain noin 200 henkilön jäsenmäärästä huolimatta mukaan lehden tekoon saatiin aktiivisia henkilöitä enemmän kuin nykyisin.

Lehden ilmestymisessäkin pysyttiin lähes suunnitellussa. Vuosina 1971-1974 jäsenet saivat luettavakseen yhdeksästä yhteentoista lehteä per vuosi. Vuosina 1970 sekä 1975 lehti ilmestyi kumpanakin vain kaksi kertaa.

Enemmän asiaa – vähemmän hömpää

Yhdistyksen toiminta kuten myös siitä kirjoitetut jutut olivat huomattavasti kantaa ottavampia kuin nykyisin. Suurin osa jutuista oli asia asiaa – niin sanottua hömpää oli vain pieni osa tai sitä ei ollut ensinkään. Vuosien saatossa aiheetkaan eivät ole paljon muuttuneet – kun 1970-luvun alussa keskusteltiin siitä liittyäkö liittoon vaiko ei – nyt keskustellaan siitä miten nuoriso saataisiin mukaan.

Vakiojuttuja olivat silloinkin puheenjohtajan, sihteerin ja pääluottamusmiehen kirjoitukset. Koko lehden ilmestymisajan samana pysynyt kansikuva UNIVAC-näyttölaitteesta oli kansikuvakilpailun voittanut ehdotus. Myös alueellista toimintaa pyrittiin saamaan mukaan vaikkakin yhteydenpidossa esimerkiksi Ouluun koettiin hienoisia hankaluuksia.

TUPO ja TES olivat tapetilla jo 1970-luvun alkupuolella, palstatilaa sai myös liukuvaan työaikaan siirtymisen vaikeus ja hitaus. Useammassakin numerossa käsiteltiin palkkoja ja niiden jälkeensä jääneisyyttä verrattuna valtion muihin yksiköihin. Osa julkaistusta tiedosta – mm. palkkasummat ja -taulukot olivat valtiomistajan budjettien julkisuuden takia helposti saatavilla. Ensimmäisiin VTKK:ssa järjestettäviin työsuojeluvaleihin haettiin vuoden 1974 numerossa 11 päteviä oman alansa ongelmia tuntevia henkilöitä aktiiviseen toimintaan.

Muita uutisoitavia aiheita olivat opinto-kerhon järjestämät kurssit, osallistuminen kansainväliseen rauhantoimintaan sekä suuret mittasuhteet saaneen ”energiakriisin” vaarat ja vaikutukset työnteekijöihin.

Viimeiset Tiedostin-lehden numerot ilmestyivät vuoden 1975 alussa. Yhdistys lakkautettiin vuosikokouksissa helmi- ja maaliskuussa 1975. Yhdistyksen silloisen puheenjohtajan Timo Ojanperän mukaan liiton harjoittama jäsenistön vastainen toiminta ajoi yhdistyksen tähän ratkaisuun.

Tietoväki-lehti

Tietoväki-lehti jatkoi siitä mihin Tiedostin oli lopettanut ts. julkaisi jäsenistön mielipiteitä, kulloisenkin puheenjohtajan ajatuksia tärkeistä asioista ja edunvalvontaan kuuluvia pohdintoja siitä mikä meillemme kaikille on hyväksi ja oikein. Luottamusmiehet ja muut aktiivitkin kirjoittivat houkuteluna tai pienellä painostuksella asioista. Lehdessä julkaistiin myös talon johdon haastatteluja.

Millä ja miten?

Tiedostin ja alkuaikojen Tietoväki-lehti julkaistiin monisteena, ja lehti kirjoitettiin nyt jo museokamaksi muuttuneella kirjoituskoneella – taittoa tehtiin leikaten ja liimaten. Valmis lehtipohja kopioitiin työnantajan papereille työnantajan kopiokoneella jonka jälkeen se jaettiin tosujakeluna jäsenistölle. Kaikkeen tähän riitti vapaaehtoisia.

Lehden toimituskuntaan kuului 4-7 henkilöä ja lehdestä vastasi tiedotussihteeri. Lehden sivumäärä vaihteli 20-50 sivuun. Lehti toimitettiin myös talon johdolle, kuten nykyäänkin.

Veikko on seikkaillut lehdessä Sami Luodon piirtämänä 1990-luvulta alkaen.

Tietoväki 3 / 2010 | 13

Tietoväki-lehden kansi oli monia vuosia keltainen ja sitä kuvittivat VTAY:n viirissä esiintyvät 'pallopäät'. Kun tiedotussihteeriksi tuli Eeva Luoto ja myöhemmin Marjo Wikstedt, yläkulmasta niitatun monistenipun tilalle tuli vihkoksi taitettu lehti jonka etusivua koristi vuodenaikaan sopiva kuva ja etusivun värikin vaihteli kevään vihreästä joulun punaiseen. Neliväripainatukseen siirryttyämme painatimme lehden pääosin Tikkurilan painossa, ja sakset ja liimakin olivat vaihtuneet taitto-ohjelmaan.

Uusi ilme - siirtyminen värimaailmaan

Kevään ja kesän 2001 aikana käytiin välillä kiivaitakin väittelyitä yhdistyksen uudesta ilmeestä ja logosta. Avuksi ilmeen, logon ja lehden ulkoasun uudistamiseksi valittiin graafikko Marsa Pihlaja ja Annexus Oy:stä. Isossa roolissa tässä uudistustyössä tiedotuksen puolelta oli Pirjo Salo, tiedotussihteerinä jatkoi Marjo Wikstedt, joka myös hoiti taiton. Taitto-ohjelma vaihtui taas PageMakeriksi – kuvankäsittelyssä käytössä oli Photoshop-ohjelmisto.

Ensimmäinen uusimuotoinen 4-väripainatuksella tehty lehti ilmestyi syyskuussa 2001. Sen tekemisestä kokonaisuudessaan vastasi Marsa Pihlaja, joka sen jälkeen on vastannut lehden kannesta.

Vakiojalstat toimivat edelleen

Edelleen puheenjohtaja ja luottamusmiehet esittävät näkemyksiään ajankohtaisista asioista sekä työnantaja- että ay-tasolla. Vuosien saatossa on muut vakiojalstat ovat vaihtuneet – on saatu lukea juttuja siitä mitä jäsenet tekevät Töiden jälkeen”, miten selviävät ”Matkalla maailman ympäri”, mitä grafologi käsialan perusteella minusta saa selville. Mielipiteitään ja ajatuksiaan vanhempiensa työstä ja työpäivästä ovat saaneet esittää myös jäsenten lapset. Luodon Samin piirtämä sarjakuvavasankari Veikko on seikkaillut jo 80-luvulta lähtien. Pakinoitsijoista Isoisisko otti uusia tulokulmia yleisiin ja yhtäläisiin asioihin, Punatukkainen tietotyöntekijätär kirjoitteli pari vuotta ”rakkaalle kohtalonsisarilleen” ja sen jälkeen Lempi Läiskä on ottanut purevasti kantaa niin työnantajaan kuin yleismaailmallisiin asioihin.

Artikkeleita on saatu myös yhä enenevässä määrin erilaisilta yhteistyökumppaneilta ja sidosryhmiltä - työterveyshuollosta, vakuutusyhtiöiltä, muilta ammattiyhdistyksiltä tai yleisemmiltä ay-organisaatioilta. Jäsenet ovat kertoneet kokemuksiaan edustuksistaan erilaisissa työnantajan hallinnon ryhmistä.

Tietoväki lehti kannetaan nykyään jäsenistölle kotiin, mutta joitakin numeroita on jaettu kaikille konsernissa työskenteleville. Olemme myös julkaisseet joitakin teemanumeroita kuten aluenumero johon kuvat ja kirjoitukset kerättiin alue-toimipisteistä ja 'tullaan tutuksi' -numerot joissa esiteltiin yhdistymisen jälkeen uusia ja vanhoja toimijoita.

Tietoväki-kotisivut

Yhdistyksen aktiivit ottivat kotisivujen tarpeen esille 1990-luvun puolivälissä. Toteutus ei kuitenkaan aivan välittömästi ottanut tulta, vaan vasta vuoden 1996 keväällä julkaistiin ensimmäinen hapuileva yritys. Sivulla esitettiin lähinnä luettelo luottamusmiehistä ja yhdistyksen säännöt. Värimaailma oli harmaan sininen, eikä toiminnallisuutta ollut erityisemmin. Sivujen sisältöä pohdittiin hallituksen toiminnansuunnitteluseminaareissa yleensä lähtökohdasta 'ei sieltä löydy mitään ja kaikki on väärin'.

Sivulle lisättiin edunvalvonnallisen ja yhdistystoimintaan liittyvien osioiden lisäksi tiedotus ja virkistys vuoden 1999 alussa. Kotisivujen ankeus osaltaan vauhditti logon hankintaa ja yhdistyksen kasvojen kohotusta muutenkin. Kotisivuilla harrastettiin myös pienimuotoista viittailua tärkeisiin asioihin: painonapeissa ja taustakuvassa esiintyi ennen hiiri-logoon siirtymistä jäsenmaksuprosentti, 0,8%.

Nykyään sivujen kautta kulkee sekä virkistystoiminta Hupakon muodossa että nopean tiedottamisen eli Tietovälien julkaisu. |

0,8 %

Teksti: Juha Reinisalo
Kuva: annexus

YT-Neuvotteluja ja ulosmarsseja

Lakko / ulosmarssit / mielenilmaukset

1974 Tietotehtaalla oli talokohtaiseen työehtosopimuksen liittyvä ”kärhämä”, jonka seurauksena IBM isokoneesta katkaistiin sähköt. Asiakkaalta saatu palaute toimenpiteen osalta ei ollut kovin positii- vista.

1998 Tiedon ammattiyhdistys uhkasi työnantajaa ulosmarssilla päästäkseen osallistumaan TT-Tiedon sopimustoimintaan yhdessä Tiedon työpaikkaosaston kanssa. Syntyneitä järjestöriitaa koetettiin ratkoa talon sisäisesti, mutta sopimusta ei saatu aikaiseksi. Piirisovittelija Esa Longan johdolla neuvoteltiin sopimus, jolla Tietoväki pääsee osallistu- maan mukaan TietoEnatorin paikalliseen neuvottelutoimintaan.

2003 osallistuttiin palkansaajajärjestö STTK:n mielenilmaukseen vastustaen yleisiä joukkoyhtymisiä ja lomautuk- sia.

2004 käydyt YT-neuvottelut Prosessing- ja Manufacturing-yksikössä kohdistui- vat Raahan, Espoon ja Hämeenlinnan toimipisteisiin. Raahan toimipisteen kaikki työntekijät marssivat ulos iltapäi- vän ajaksi vastalauseena neuvotteluille. Ulosmarssin syynä oli kun Rautaruukki ulkoisti oman tietotekniikkatoimintansa TietoEnatorille, tällöin heidän mielestään luvattiin yrityksen toimesta että työpaikat säilyvät.

2005 Tietokarhu Oy:ssä oli ulosmarssi valtakunnallisten työehtosopimusneu- votteluiden tukemiseksi ja vauhdittami- seksi.

2009 keväällä Tietoväki ja myös Tieto- Enator konsernin akavalaiset asiantuntijat marssivat ulos vastalauseena käytävälle yt-neuvotteluiden ilmoitetuille perusteile irtisanottavien ja lomautettavien luku- määrästä. Työntäjän näkemyksenä oli irtisanoa 300 työntekijää ja lomauttaa 1500 henkilöä.

2009 Valtakunnalliset neuvottelut aloitet- tiin keväällä 2009 ja pitkäksi venähtäneet neuvottelut uhkasivat siirtyä seuraavan vuoden puolelle. Tämän johdosta aloitet- tiin joulukuussa eri yritysten työntekijöi- den valmistautuminen mahdolliseen lak- koon. Koska neuvottelut eivät edenneet Erto päätti julistaa lakon 28.-31.12.2009 koko tietualan kenttää koskevaksi. Lakon rajauksena oli jättää henkilön terveyttä uhkaavat toimenpiteet lakon ulkopuo- lelle. Tässä kartoituksessa ilmeni, että työntäjäpuoli halusi laajentaa näkemys- tään töistä mitkä rajataan lakon ulkopuo- lelle. Tiedossa tuli jäsenistöltä selkeä viesti ’Olemme valmiita’ tosin joitakin soraääniä kantautui että lakkoon ei pidä ryhtyä. Neuvottelutulos saatiin aikaisek- si 22.12.2009 klo 21 valtakunnan sovite- lijän toimistossa Esa Longan johdolla. Viesti lähetettiin sähköpostitse sekä tie- dotteena sopimuksen valmistumisesta. Palautetta Tiedon työntekijöiltä saatiin, hyvä että sopimukseen päästiin ja yllät- tävän paljon myös mielipiteitä ’Miksi ei mentykään lakkoon’. Tahtoa ja valmiutta olisi lakkoon osallistumiseen löytynyt.

Vaikeat neuvottelut

1974 talokohtaisen työehtosopimuksen aikaansaaminen.

1990 Tietotehtaan yrityskehittämisen eläke- järjestelmän sulkeminen tulevalta työnte- kijöiltä. Tämä toimenpide kosketti konk- reettisesti Jyväskylässä 114 Tietojuuva Oy:stä siirtyvää työntekijää joiden edestä ovi eläkejärjestelmään suljettiin hei- dän siirtyessään Tietotehtaalle vanhoina työntekijöinä.

1990-luvun alun lama johti myös siihen että Tietotehtaalla käynnistettiin lamaan sijoittuvat yt-neuvottelut. Tämä oli en- simmäinen kerta kun lama puraisi atk- alaa ja tämän arveltiin tuskin jäävän alan viimeiseksi. Neuvotteluiden tuloksena työntekijöitä lomautettiin, eikä irtisano- misilta vältytty.

1994 osallistuttiin päätöksentekoon hy- väksytäänkö valtakunnallisen TES-neu- votteluiden neuvottelutulos ATK-alan toimihenkilöiden syyskokouksen yhtey- dessä. Neuvottelutulos poistaisi voimas- sa olevan ikätaulukkojärjestelmän. Neu- vottelutilanne oli hankala ja pohdittiin vakavasti hylätä syntynyt neuvottelutu- los tämän palkkausjärjestelmämuutoksen takia. Koska tuolloin jäsenkenttä oli ha- janainen, niin mahdollisuus organisoida tehokkaat työtaistelutoimenpiteet neu- votteluiden painostamiseksi jatkamaan olivat vähäiset. Tällöin jäi ainoaksi vaih- toehdoksi hyväksyä syntynyt neuvottelu- tulos. Samassa yhteydessä kun kriittisen ja monien puheenvuorojen johdosta syys- kokous venyi ja kokouspaikan järjestäjät alkoivat kantaa pikkujoulutarjoiluja ko- koustilaan. Tällöin osa kokousedustajista ryntäsi käsiksi tuotuihin virvokkeisiin ja tarjoiluihin. Tämän jälkeen kokouksen työskentely muuttui miltei mahdotto- maksi hallita yleisen hälinän johdosta.

Loput asiat jouduttiin päättämään pikai- sella aikataululla, jotta kaikki pääsevät nauttimaan pikkujouluantimiamia.

Vuosien varrella Tietotehtaan työntäjän edustajan henkilöstöjohtajan Jarmo Tam- mivuoren kanssa käytiin monen monta kiperää kädenvääntöä työehtojen muut- tamiseksi talokohtaisessa sopimisessa. Käydyistä vaikeista neuvotteluista huoli- matta, jos asioista päästiin sopimukseen, niin tällöin ei ollut huolta siitä että sovitut asiat eivät pitäisi neuvottelujen jälkeen. Sen sijaan valtakunnallisella tasolla so- vittuja asioita ei ainakaan työntäjäliiton toimesta markkinoitu neuvottelutulosten mukaisesti työnantajan edustajille. Päin- vastoin meidän korviimme kantautunut viesti sen sijaan oli ’toisinkin voidaan sopia’, jopa myös työehtosopimusten vastaisesti.

2002 käytiin Tietoväen kanssa yhdis- tymisneuvottelut liittymisestä Ertoon. Neuvottelutulos saatiin sovittua neu- votteluryhmän kesken. Neuvottelutulos hyväksyttiin Erton edustajiston koko- uksessa. Myöhemmin tätä tehtyä neu- vottelutulosta on kritisoitu, joskus jopa turhankin takia. Tärkeintä atk-alan edun- valvonnan osalta oli se, että toimiala vahvistui. Ennen Tietoväen sopimuksen hyväksymistä Erto järjesti tilaisuuksia, lähes jokaiselle paikkakunnalle Tieto- Enatorin eri toimipisteisiin. Tavoitteena oli, että jäsenet pääsisivät paikan päälle kuulemaan ’mistä tässä prosessissa on ky- symys’ sekä esittämään omia kysymyk- siä ja vastauksia molempien osapuolten edustajille. Valitettavasti massiivisista järjestelyistä huolimatta osanottajamää- rät jäivät näihin tilaisuuksiin vähäiseksi. Enemmistö Tietoväen jäsenistä äänesti kuitenkin yhdistymisen puolesta Ertoon. 2007 työehtosopimuksen vastapuolen neuvottelukumppani vaihtui Tietoalojen liitosta Teknologiateollisuuteen.

2008 TietoEnatorissa käynnistettiin yt-neuvottelut työntäjän ilmoittaessa vähennystarpeen olevan 400 työnteki- jää. Perusteluina neuvotteluilla oli kova kilpailutilanne ja on saavutettava 100 miljoonan euron kustannussäästö mm. töiden uudelleen järjestelyillä siirtämäl- lä töitä ulkomaille perustettaviin yksi-

köihin sekä erilaisin säästötoimenpitein. Neuvottelujen tuloksena vähennettävien määrä jäi silti 150 henkilöön.

2009 TietoEnatorissa käynnistettiin YT-neuvottelut työntäjän ilmoittaessa vähennettävien määrän olevan 300 ja lomautettavien määrän olevan 1500. Lopullisten vähennysten määrä supistui huomattavasti ja lomautettavien määrä jäi merkittävästi työnantajan ilmoitta- masta.

2009 Teknologiateollisuus on osaltaan pyrkinyt muuttamaan tulkintaa joistakin työehtosopimuksen kohdista. Tämä on näkynyt niin Tiedon kuin myös muiden yritysten neuvotteluissa. Esimerkiksi Teknologiateollisuuden uusi tulkinta matkustuksesta työajalla tarkoittaa sitä, että työajalla tapahtuva matkustaminen on työntekijän omaa aikaa eikä ole työ- päivän esim. 7,5 tuntiin laskettavaksi kuuluvaa aikaa. Tätä tulkintaa on myös Tiedon paikallisissa neuvotteluissa yri- tetty muuttaa käytännöksi. Neuvotteluis- sa on todettu että tämä ei ole TES:n alku- peräinen tulkinta vaan muutos olemassa olevaan eikä tätä voida paikallisessa so- pimisessa muuttaa. Tarkoittaako paikalli- nen sopiminen jatkossa, että tarkoitus on romuttaa koko työehtosopimus ja siirtyä vain yrityksen omiin näkemyksiin?

Jäsenhankintaa

Työpaikkaosastotoiminnan aikana jä- senhankintaa tehtiin luottamusmiesten rekrytoinnilla ja osallistumalla valtakun- nallisen liiton Erton ja ATK-alan toimi- henkilöiden järjestämiin valtakunnalli- siin jäsenhankintakampanjoihin. Jäsenen liittymistä edistettiin myös antamalla uudelle jäsenelle hyvästä päätöksestä lahjaksi lahjakortti. Myös uuden jäsenen hankkinut palkittiin lahjakortilla.

1998 Tiedon ammattiyhdistys TTAY ry järjesti kampanjan, jossa jaettiin kaikille konsernilaisille lähetykset, joka sisälsi tietoa yhdistyksestä, kuinka liittyä jäseneksi sekä eduista. Kaikille vastaanottajille oli avoin kilpailu, jonka pääpalkintona oli kahden hengen viikonloppumatka Buda- pestiin.

2006 Tietoväki jakoi työntekijöiden pos- tilaatikoihin Tietoväki lehden sisältäen jäsenhankintalomakkeen.

2007 Tietoväki jakoi työntekijöiden pos- tilaatikoihin painetun työehtosopimuk- sen ja jäsenhankintalomakkeen. Työhe- tosopimusten solmimisen jälkeen 2007 Tietoväki on järjestänyt infotilaisuuksia eri toimipisteisiin avaamalla työehtoso- pimusratkaisuiden sisällön. Tilaisuudet olivat avoimia kaikille työntekijöille.

Jäsenistön koulutus

TietoEnatorin työpaikkaosaston toimit- sijoiden koulutuksen järjestämisestä on vastannut koko toimintakauden ajan pääosin Erto. Erto on järjestänyt omaa koulutusta sekä ulkopuolisia kouluttajia. Aktiivien koulutus tapahtui Aktiivi-Ins- tituuissa Siuntiossa. Koulutuspaikan si- jainnin etu oli se, että lähistöllä ei ollut mitään muita illanviettomahdollisuuksia kuin ulkoilla tai viettää iltaa muiden kou- lutuksessa olevien kanssa tarinoidessa päivän tapahtumista tai muista mielen- kiintoisista asioista koulutuspaikan tiloi- sa tai koulutustilojen ilta-pubissa nauttien virvokkeista. Saadun perimätiedon mu- kaan alkuaikoina ammattiyhdistyspalo on ollut väkevämpää ja käydyt keskus- telut ja maailman parantamiset jatkuivat aamun varhaisille tunneille ”omien eväi- den” turvin.

Koulutustoimintaa lisättiin vuosien mit- taan siten, että koulutukseen on mahdol- lista osallistua muidenkin kuin aktiivien. Perusteluina liiton järjestämisen koulutuk- sen lisäämiselle oli se, että jokaisen työn- tekijän on hyvä tietää perustiedot ja -tai- dot työsuhtedietoudesta, ettei työnantaja pysty käyttämään hyödyksi työntekijän tietämättömyyttä. |

MADAME BUTTERFLY

...ei ainoastaan työstä ja taistelusta

Teksti: Pirjo Salo
Kuva: annexus

"Tarjonta hypähti aivan uusille kymmenluvulle vuonna 2009, kun muutimme kotisivujen virkistysosion Hupakoksi ja tapahtumien käsittely nopeutui."

Ammattiyhdistyksen tärkein anti jäsenistölleen on toimiva neuvotteluyhteys työnantajaan ja hyvä edunvalvontakunto. Jäsenetuja vakuutusten ja jäsenyysalennusten muodossa tarjoaa ammattiliitto. Mutta ei jäsenistö pahastu siitäkään, että raskaan rinnalla on jotain keveämpää ja nyt juhliiva yhdistys on järjestänyt virkistystä, huvittelua ja hauskuutta jo ammoiselta 1970-luvulta saakka.

Tietoväki ry:llä on ollut perinteenä palauttaa jäsenmaksua jäsenille virkistystoiminnan muodossa. Hallitus laatii vuosittain talousarvion, johon virkistysmääräraha tulee. Alkuvuosina virkistystuen osuus oli vuosittaisissa toimintasuunnitelmissa pienemmän tai isomman väännön paikka ja joka tapauksessa talousarvion puskuriraha, josta vähennettiin kun muuhun toimintaan tarvittiin rahaa.

Vuosituhanneen vaiheessa talousarvion virkistysrahat jaettiin erikseen alueelliseen, yleiseen ja tietyt tapahtumat kuten leffaliput, lastenpikkujoulu ja Linnanmäki. Tällä vuosituhanneella on noudatettu enenevässä määrin yksinkertaistettua ajatusta: virkistysrahaa varataan x euroa / jäsen. Viime vuodet tämä x euroa on ollut 8€. Tällä tavalla jaettuna on yksinkertaista huolehtia siitä että alueellinen tasa-arvo ainakin budjetissa toteutuu. Tapahtumien toteutumisessa alueellinen tarjonta on paljolti jäljessä pääkaupunkiseudusta. Vain harvoina vuosina alueellinen virkistys on käyttänyt kaikki sille osoitetut rahat.

Hupakosta helpotusta

Tällä vuosituhanneella on jäsenistölle järjestetty 492 tilaisuutta viihtyä, virkistyä tai kokea asioita toisin. Tarjontaa on koetettu pitää tasapainossa niin alueellisesti kuin laadullisesti. Eniten kymmenessä viime vuodessa on tarjottu lippuja teatteriin, yhteensä 178 esitykseen, urheilu puolestaan on ollut huonosti edustettuna vain 32 ottelulla. Lippuja elokuviin ja näyttelyihin sekä huvipuistojen rannekeita on tarjottu vuosittain suurin piirtein saman verran eli 2,6 tapahtumaa/vuosi eli kutakin 24-28 tapahtumaa vuodesta 2000 vuoteen 2010. Tarjonta hypähti aivan uusille kymmenluvulle vuonna 2009 kun muutimme kotisivujen virkistysosion Hupakoksi ja tapahtumien käsittely nopeutui.

Viime vuosituhanneen puolella virkistystai vapaa-ajan toiminta painottui vuosikymmenen hengen mukaisesti. 70-luvulla valittiin tiedostavia näytelmiä ja lievää raskaammin vasemmalle kallistuneita esiintyjäryhmiä. 80-luvulla sijansa saivat tv:stä tutut ja ulkomaan elävien kiertueet sekä perinteisempi näyttämötaide. 90-luvulla tarjontaan ilmaantuivat Michael Jackson ja U2:n paikallisten ohelle.

Ennen vuosituhanneen vaihdetta lippujen hankinta, varaus ja jakelu tehtiin ns. tosu-palveluna. Tapahtuman järjestäjä otti varaukset puhelimitse tai sähköpostilla, haki rahat taloudenhoitajalta, lunasti liput, keräsi rahat jäseniltä ja jakoi liput ja palautti rahat kassaa kuittien kera. Alueella, ainakin Jyväskylässä, käytettiin toisenlaista menettelyä. Liput varattiin,

jäsen maksoi lippunsa ja sai rahastonhoitajalta leimattua lippua ja kuittia vastaan tuen osuuden.

Tietotekniikan kehittyminen ei varsinaisesti rynnistänyt ammattiyhdistyksen virkistystoimintaan. Kun yhdistys otti käyttöön ensimmäiset nettisivunsa 1998, virkistystapahtumien ilmoittelu alkoi netissä, mutta muuten prosessi nojasi sähköpostiin. Luonnollisesti virkistäjien työtä koettiin vähentää ja varaajien tasapuolista käsittelyä parantaa ottamalla käyttöön virkistysjakelulistat ja omat sähköpostiosoitteet suurille tapahtumille. Helsingin juhlaaviokot, Disney on Ice, Linnanmäki ja elokuvaiput saivat oman postilaatikon, jolloin varaukset tulivat yhteen paikkaan ja oli helpompaa valvoa lukumääriä ja toimituksia. Myöhemmin myös pienemmät tapahtumat hoidettiin sähköpostilla.

Yhdistyksen jäsenmäärä kasvoi työnantajan tekemien ostosten kautta vuoden 1997 jälkeen vuosittain jopa 50%. Tietoväki siirtyi 2003 Pardiasta Ertoon, jolloin alueelta tuli mukaan mm Imatra ja Raahen. Oman haasteensa antoi yhdistyvien osien kulttuurien yhteensovittaminen ja yhteisten menettelytapojen löytäminen. Valtion tietokonekeskuksen perillisten virkistystoimintaan kuuluivat teatteri ja konsertit jo 1970-luvulla ja niitä oli lisätty vuosituhanneen loppua kohden. SPT-Atk:n virkistystoiminta oli keskittynyt teemailtoihin, joissa luentoa, asiaa tai tilannekatsausta seurasi ruokaa, juomaa ja tanssia. Lisäksi SPT-Atk järjesti lastenpikkujoulun, joka oli hyvin suosittu. Tietotehtaan (ja myöhemmin TietoEnatorin) Ertolainen työpaikkaosasto tukeutui pikkujouluihin ja

"On jotensakin vaikeaa löytää uusia virkistäjiä, vaikka melko tasaisin välein aneimmekin apua jäseniltä."

emoyhdistyksen järjestämään tarjontaan. Kasvanut jäsenmäärä, muuttunut maailma ja parempi osaaminen johtivat siihen että kotisivuille rakennettiin varausjärjestelmä helpottamaan ja selkiinnyttämään varausten ja tilitysten hoitamista. Sovellukselle annettiin nimeksi Hupakko ja siihen on muutaman vuoden käytön aikana lisätty ominaisuuksia sitä mukaan kun jonkin asian on katsottu nopeuttavan ja selkiinnyttävän prosessia.

Alueiden ääni kuuluviin

Virkistäjien vaihtuvuus on aika pientä. Pääkaupunkiseudulla Liisa Mylly ja Pirjo Salo ovat olleet mukana enemmän tai vähemmän aktiivisena parikymmentä vuotta. Aikaisempi virkistystoimikunnan vetäjä Pirkko Kuusela oli aktiivinen melkein kymmenen vuotta. Tampereella alueellinen luottamusmies Reima Saari on huolehtinut virkistyksestä. Jyväskylässä Hannele Puurunen palasi remmiin kun edellinen Jarmo Suokas siirtyi yrityskaupassa konsernin ulkopuolelle. Oulussa, Kuopiossa, Kaakonkulmalla ja Lounais-Suomessa virkistystä on hoidettu välillä jonkun virkistäjän ja välillä taas alueellisen luottamusmiehen voimin. On jotensakin vaikeaa löytää uusia virkistäjiä, vaikka melko tasaisin välein aneimmekin apua jäseniltä. Edes ehdotus yhden yksittäisen tapahtuman järjestäminen ei tunnu kiehtovan jäseniä.

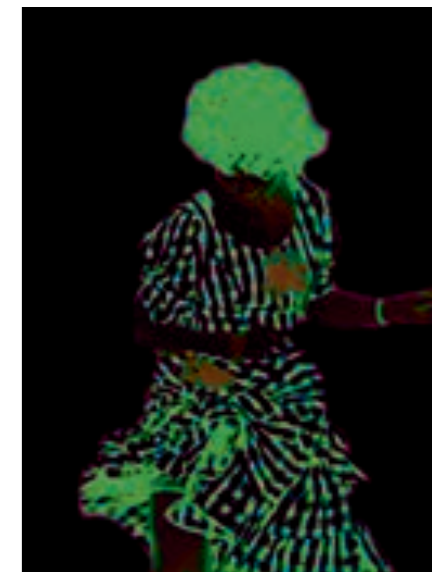
Virkistäjän kuuluisi hoitaa koko rullanssi lippujen varaamisesta tilityksen tekemiseen ja Hupakko on tehty tätä auttamaan. Virkistäjiä autetaan kuitenkin tarvittaessa 'keskusjohtoisesti' eli pääkaupunkiseudulta, välillä koko ketjun mitalta. Yksin-

kertaistettuna virkistysosion toimintaketju muodostuu varauksen tekemisestä, jäsenen lippuvarauksesta ja lippujen maksamisesta sekä lippujen toimittamisesta ja tilityksen tekemisestä.

Ruusuja ja risuja

Jäsenistö on ottanut Hupakon omakseen, pienestä alkukankeudesta ja painotuksista huolimatta. Palautteena saamme sekä ruusuja että risuja. Ruusuista esimerkkinä syyskauden avauksena tullut 'Ja ensin sylillinen kiitoksia hupakon mittavasta teatteritarjonnasta - ja muustakin!!' ja risuista 'Teatteria, taidenäyttelyitä ja kansanlaulua riittää vaikka joka hemmetin viikolle, mutta nuoremman väen tapahtumat tuntuu jäävän lähes kokonaan pois. Nytkin kun katsoo Tietoväen sivujen virkistystarjontaa, niin tyrkyllä on vaan edellä mainittua huttua ja sama linja jatkuu tulevissa tapahtumissa. |

> Lue lisää Virkistys & Vapaa-aika-asiaa www.tietovaki.fi

Tiedostavia tekijöitä

Tekstin kokosivat:
Maija Viherä, Johanna Viherä, Pirjo Salo ja Eeva Luoto
Kuva: annexus

”Tuskin kukaan ajatteleva työntekijä voi kieltää ay-liikkeen historiallisia ja nykyisiä saavutuksia. Mutta valitettavan usein tapahtuu että ollaan ajattelematta tulevaisuutta.”

Kaikki alkoi kahvila Borealiksessa vuonna 1970, siellä päätettiin perustaa Valtion tietokonekeskuksen toimihenkilöt (VTH) niminen yhdistys. Äänestyksen tuloksena päätettiin liittyä SAK:n alaisuuteen. Yhdistyksessä oli vuoden lopussa sata jäsentä. Tavoitteeksi asetettiin luottamusmiesjärjestelmä sekä valita pääluottamusmies. Yhdistyksestä haluttiin tehdä demokraattinen. Koska demokratia edellytti korkeaa tiedotuksen tasoa, järjestö päätti harjoittaa laajamittaista julkaisu-toimintaa, alusta alkaen Tietoväki on osoittanut avoimuutta toiminnassaan.

Tärkein kanava oli kerran kuussa ilmestynyt Tiedostin-lehti. Lisäksi pöytäkirjat julkaistiin fyysisellä ilmoitustaululla ja paperilla. Jäsenille jaettiin kiertokirjeitä ja muuta materiaalia. Vuonna 1971 keskityttiin yhdistyksen perusasioihin: palkankorotuksiin ja vuorotyölisäneuvotteluihin.

Työsuojelu nousee

Pääluottamusmies nosti vuonna 1974 esiin työsuojelutoiminnan, jota ei vielä yleisesti koettu ongelmaksi. Ongelmiksi hän esitti vuorotyön, lävistystyön raskuudet, ylityöt, suunnittelutyöhön liittyvän kiireen, henkisen paineen jne., jotka kaikki olivat osaltaan paljastamatta ja tiedostamatta. Tarvittiin kiinnostusta työsuojeluun, valmiutta hankkia alan koulutusta, oma-aloitteisuutta ja tarmokkuutta.

Puheenjohtaja Timo Ojanperä pohti 1974 ammattiyhdistyksen kuulumista: ”Epävarmuus on luonteenomaista nimenomaan sellaiselle ay-liikkeeseen

juuri liittyneelle, jonka juuret eivät ole perinteisessä työväenluokassa tai joka ei muutoin ole ammattiyhdistysliikkeeseen tutustunut ja sitä kautta kantaansa määritellyt”, pohti Ojanperä. ja jatkoi pohdintaansa: ”Tietäen, kuinka vähän ay-liikettä koululaitoksessamme käsitellään, on pikemminkin sääntö kuin poikkeus, että työelämään astuvien nuorten tiedot siitä ovat melko vähäiset. Tämä tietämättömyys ilmenee mm. jyrkän kielteisenä suhtautumisena uuteen asiaan, myönteisimmässä tapauksessa varovaisena lähentymisenä ja asioihin perehtymisenä.

Timon pohdinta on ajankohtaista tänäänkin, jopa vieläkin tarpeellisempaa. ”Tuskin kukaan ajatteleva työntekijä voi kieltää ay-liikkeen historiallisia ja nykyisiä saavutuksia. Mutta valitettavan usein tapahtuu että ollaan ajattelematta tulevaisuutta. Ei ay-liike voi kehittyä pelkällä jäsenmäärän kasvulla. Yhteiskunta kehittyy. Ay-liikkeen on kehitettävä sen mukana ja siihen tarvitaan nimenomaan toimivia uusia jäseniä.” Näin neljännessä vuosikymmenessä myöhemmin Timon ajatukset ovat tuoreita. Nyt vain ammattiyhdistysliikkeen on katsottava globaaliin tulevaisuuteen, lähes jokaisella työyhteisöllä on työntekijöitä myös maailmalla.

Pääluottamusmies Veikko Koskinen sanoutui irti Henkilöstöpolitiikkatöryhmästä (HPR), koska osallistumisjärjestelmän eli virastodemokratian suunnitteluryhmää ei ammattiosastosta riippumattomista syistä saatu aikaan. Lisäksi hän ei voinut hyväksyä, että HPR:n ehdottamissa työryhmissä ei ole kohtuullista henkilöstön edustusta (tarkoitteen

”Uusi uljas liikelaitos tarvitsee myös vanhoja työntekijöitään!”

ei-esimiesasemassa olevaa henkilöä). Pelkkä mahdollisuus esittää mielipide jo suunnitteluvaiheessa ei ole mitenkään merkittävä edistysaskel, totesi Koskinen.

Ajan hermolla

Tietoväki-lehdistä puheenjohtajan ja luottamusmiehen palstoilta poimittua 1987-1993

Tietoväki 1/87:ssä puheenjohtaja Kirsti Tuomola-Sipi toteaa kevään keskustelunaiheita olleen VTKKn mahdollinen yhtiömuodon muutos ja kannustavan palkkauksen kokeilu. ”Yhdistyksemme on ilmaissut aikaisemmin periaatteellisen, myönteisen kannan liikelaitosuudistukselle. Nyt kun eduskunta on kertaalleen käsitellyt liikelaitoslain, VTKK-laki ja asetus saavat muotonsa ja perustelunsa, on meidän aika tarttua sarvista härkää ja keskustella vakavasti muustakin kuin ”työsuohdeautosta” toteaa Kirsti. Liikelaitosuudistus toteutui 1.1.1989 alkaen, seuraavaksi alettiin järjestää henkilöstön edustajan saamista uuden liikelaitoksen hallitukseen.

PLM Asko Alanko toteaa 3/88: Työympäristömme on muuttumassa perusteellisesti.

- liikelaitos 1.1.1989 alkaen
- Espoon sijoittautuminen (osa Espoontorille)
- Jyväskylän laajentaminen
- VTKK:n palkkaus- ym. strategioiden uusiminen
- henkilöstöpoliittisen ohjelman uusiminen

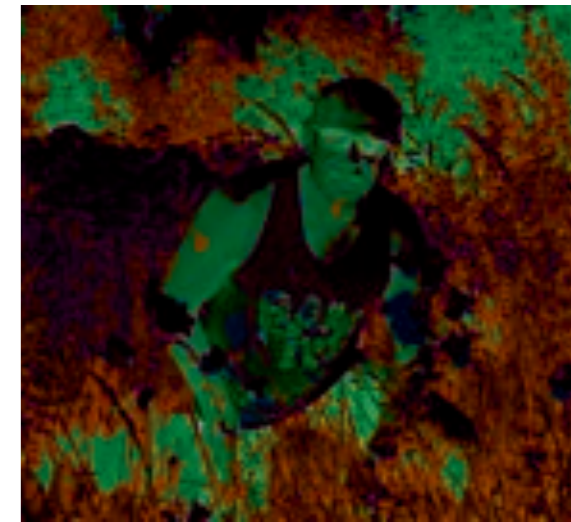
Lehdessä 3/89 pj Tuomola-Sipi sanoo, että liikelaitosuudistuksen myönteisiä puolia VTKK:lle piti olla joustavampi henkilöstöpolitiikka ja itsenäisempi talous.” Elämme nyt toukokuuta ja odotamme edelleen edes yhtä myönteistä merkkiä liikelaitosuudistukselta!” PLM Alanko puolestaan toteaa: ”Uusi uljas liikelaitos tarvitsee myös vanhoja työntekijöitään!”

Palkkausjärjestelmän uudistaminen on käynnistynyt toden teolla samoin YT-neuvottelut. Pj Risto Lyly toteaa VTKK:ssa työsuhteen perusturvallisuuden olleen tähän asti hyvä. Toimenpiteet, joita VUJPN ja käyttöpäalvelun selvitystöiden yhteydessä suunnitellaan, uhkaavat murentaa tämän vallinneen olotilan. Irtisanomisuhka konkretisoitui tuolloin.

Numerossa 6/89 plm Alanko sanoo olevansa pettynyt VTKKn tapaan ratkoa henkilöstön sijoitteluongelmia jäykän kaavamaisesti. ... työsuhteturvan vahvistaminen on nousemassa henkilöstön keskuudessa erittäin tärkeäksi tavoitteeksi.”

Numerossa 1/90 pj Lyly toteaa, että ensimmäinen vuosi uudentyöppisenä liikelaitoksena on takana. ”VTAY on tukenut VTKKn siirtymistä tällaiseksi liikelaitokseksi. ...Pettymystä aiheuttaa, että ensimmäinen vuosi ei täyttänyt toiveita.” Ja PLM Alanko kysyy 3/90: ”Miksi vain henkilöstön pitää joustaa, jopa perusturvastaan.”

”Miksi vain henkilöstön pitää joustaa, jopa perusturvastaan.”

Viherpeukaloksikin tunnustautuva Risto Lyly viihtyy kukkien keskellä. Lyly toimi puheenjohtajana Kirsti Tuomolan jälkeen ja sitä ennen varapuheenjohtajana vuodesta 1984 alkaen. Lylyn vuosiin sijoittui mm. VTKKn liikelaitokseksi muuttaminen.

"Alanko on tuhtunut:
Vallitsevasta tilanteesta
ei voi sanoa mitään,
jos jättää voimasanat pois."

Puheenjohtajana vuosina 1984 – 1989 toiminut Kirsti Tuomola viihtyy lastenlastensa kanssa. Tässä ollaan keväisessä metsässä Inkan (isompi) ja Emman (pienempi) kanssa. Kirsti valittiin äänestyksellä VTKK-Yhtymä Oy:n hallitukseen henkilöstöedustajaksi 1988.

"on hiukan yllättävää,
että työpaikan säilyttäminen
on noussut keskeiseksi
huolenaiheeksi."

Neuvottelut etenevät ja lehdessä 6/90 pj Lyly kirjoittaa: Vuosittainen työaika lyhenee himpun verran vuodesta 1992 lähtien, kun arkipäiväksi sattuva loppipäinen tulee palkalliseksi vapaapäiväksi." Lyly päättää palstansa: "On taas pikkujouluka, kosketelkaa toisianne."

Tullaan vuoteen 1991, ja Alanko on tuhtunut: "Vallitsevasta tilanteesta ei voi sanoa mitään, jos jättää voimasanat pois. ... Taloudellisen laman yhtenä seurauksena julkisen hallinnon tuottavuutta on parannettava ja palvelua tehostettava. ... Liikelaitosmuoto on toiminut siis hyvin. Miksi siitä huolimatta yritysmuotoa olisi nyt vaihdettava?"

Lama koettelee yhteiskuntaa. Pj Lyly huomaa 4/91 sen koskevan myös VTKK:ta: "On hiukan yllättävää, että työpaikan säilyttäminen on noussut keskeiseksi huolenaiheeksi. Henkilöstöpolitiikan sisältö on merkittävästi koventunut VTKK:ssa. Käyttöön on otettu irtisanomisuhat ja irtisanomiset. Samassa lehdessä pääluottamusmies peräänkuuluttaa avointa tiedottamista henkilöstölle arvatenkin edellä mainittuihin asioihin liittyen.

VTKK:n yhtiöittämisen valmistelu valtiovarainministeriössä jatkuu. Numerossa 2/92 pj Lyly: "VTKK:ssa sisäinen valmistelu tapahtuu konserniajatuksen pohjalta." Numerossa 3/92 aihetta jatketaan: VTKK:n yhtiöittämistä koskeva laki on eduskuntakäsittelyssä. ... VTAY on kesästä lähtien käynyt TES-neuvotteluja tulevassa konsernissa noudatettavista työsuhteen ehtoista, kuten päivittäisestä työajasta, lomista ja eläkkeistä."

1.1.1993 VTKK-Yhtymä Oy aloittaa

Vuoden 1993 ensimmäisessä lehdessä Alangon on todettava: Olemme nyt harjoitelleet konsernina toimimista vähän yli kaksi kuukautta. Tuntemukset ovat sekavat.

Samaisen vuoden lopulla ollaan uudessa tilanteessa, jota Alanko kommentoi: "VTKK-konserni on laajentunut yrityskaupoilla. Henkilöstön mieltä kaivertaa kysymys, mikä vaikutus näillä kaupoilla on ja tulee olemaan konsernin taloudelliseen tilanteeseen."

Neuvoteltavaa riittää

Vuoden 1994 ensimmäisessä numerossa puheenjohtaja Eeva Luoto kirjoittaa: Henkilöstöltä vaaditaan paljon. Sen tulee osata työnsä hyvin ja jatkuvasti kehittää osaamistaan nopeasti muuttuvalla alalla, sen tulisi olla aktiivista vielä ammattiyhdistystoiminnassakin. Jokapäiväinen työelämä näyttää, että ammattiyhdistystoimintaa tarvitaan. Luottamusmiestoiminta on välttämätöntä lähes päivittäin. Työtä VTAYllä näyttää riittävän."

Päälouottamusmies Alanko muistuttaa "Palkankorotuksien vaatiminen ei ole epäsolidaarista, sillä työnantajan kanta henkilöstön saneerauksen tarpeellisuuteen ei muutu vaikka kokonaan luopuisimme palkankorotuksista."

Numerossa 1/95 Luoto toteaa kädenvääntöä aiheuttavan helatorstain palkalliseksi vapaaksi muuttamisen. "VTKK ei näe mitään tarvetta lyhentää työaika. Tässä kohdassa on jääty odottamaan keskustason työryhmän työskentelyn tulosta ja tulkintaa. Helatorstain rahallinen vaikutus on arvioitu 0,3 prosentiksi." Alanko on edelleen huolissaan palkankorotuksista:

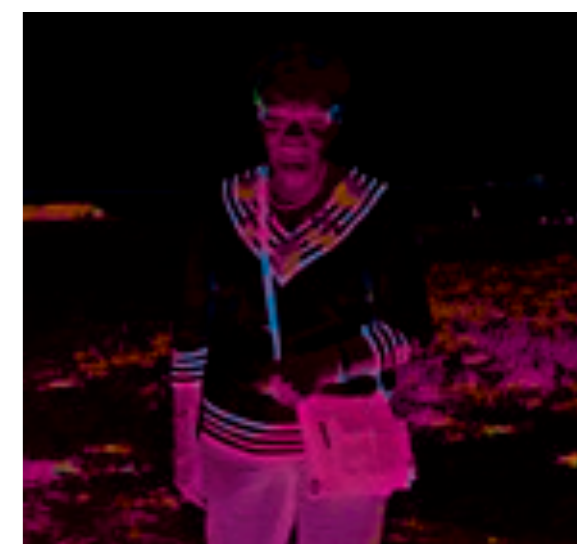
"Syksyn yritys kohtaisten neuvottelujen aikana on VTKK:n puolelta jatkuvasti viitattu vuosittain jaettavaan tulospalkkioon yleiskorotustarvetta vähentävänä. Tulospalkkio ei ole henkilökohtaisen palkantarkistuksen korvike, painottaa Asko ja jatkaa: Työajan järjestelyjä ei saa käyttää ylityökorvausten kiertämiseen.

Iso muutos yllättää

Ja sitten rysähtää. Vuoden 1995 viimeisessä lehdessä Luoto päivittelee: "Marskuun 30 pvnä VTKKlaisten niskaan pudonnut uutinen sai kaikki hätkähtämään. Tiedote henkilöstölle tuli vasta kun uutinen oli jo kuultu radiosta." VTAY joutuu myös järjestönä etsimään uusia uomia. Valtion Teknisten Keskusliiton sijasta on löydettävä uusi järjestäytymistie. On selvítettävä yhteistyömahdollisuudet Tietotehtaan vastaavan/vastavien järjestöjen kanssa. Selvänä pidetään, että keskusjärjestönä säilyy STTK.

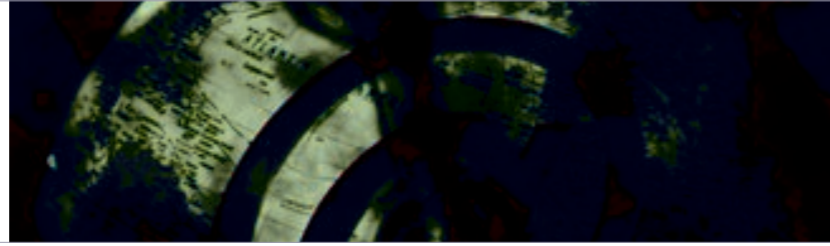
Alanko painottaa: "VTAYn solmima TES on edelleen voimassa. Työsuhteen ehdot eivät muutu 1.1.1996. Eri asia on mitä tapahtuu kun TES päättyy 31.12.1998."

Vuoden 1996 alkupuoliskolla Luoto toteaa: "Olemme aloittaneet Tieto-konserniin perehtymisen ilman kihlausajan suomaa valmistautumista – näyttää siltä, että Tietotehtaalta perityillä eväillä." Ja Alanko pohtii TESsien yhdistämistä: "Työnantaja ehdottaa että yhteiseen TESiin siirrytään 1.9.1996. TESsien yhdistämisen aikataulu vaikuttaa epärealistiselta." Alanko kertoo TES-yhdistämisen neuvottelujen jatkuneen tavoitteena yhdistäminen jo ennen TUPO-kauden päättymistä mutta asia on kesken. Keskustellaan palkanmaksupäivän siirrosta. Työnantajan ilmaiset kahvit on hyvä asia. TAJ-järjestelmä pitää ehdottomasti säilyttää ja laajentaa koko konserniin. Vuosilomat on vaikein asia.

Eeva Luoto toimi puheenjohtajana 1994-1999. Eeva oli TietoEnatorin hallituksessa henkilöstöedustajan varajäsenenä 1996-98 ja varsinaisena jäsenenä 1998-2000. Kuvassa hän tunnustelee maaperää Haapsalun hiekkarannikolla kesällä 2009.

"Olemme aloittaneet
Tieto-konserniin perehtymisen
ilman kihlausajan suomaa
valmistautumista
– näyttää siltä,
että Tietotehtaalta
perityillä eväillä."

”samaan aikaan, kun lehdistä saa lukea pörssimiljonääreistä ja alan hyvästä tilanteesta, sanotaan irti työntekijöitä.”

Ari Koskelin toimi puheenjohtajana 1999 jäsenkokouksen jälkeen vuoteen 2006.

Työnantaja haluaa poistaa pidennyspäivät pientä palkkakompensatiota vastaan. TTAY haluaa säilyttää lomat ennallaan.”

Alkusyksystä 1996 (3/96) Luoto ja Alanko ottavat kantaa palstoillaan siihen, että ”Työnantajan edustajan suulla ilmoitettiin syyskuussa luottamusmiessopimuksella, että tulevaisuuden kuviossa neuvottelupöydässä istuu työnantajan kanssa vain yksi järjestö. Sille annettiin jo osoitekin: Erto. Samaa ihmettelee Alanko. ”Tätähän VTAY/TTAY ei voinut hyväksyä.” sanoo Luoto painokkaasti.

Numerossa 4/96 Luoto toteaa, että on kulunut vuosi Tieto-konsernin perustamisesta. ”Syksyn merkittävin yritysoston kotimaassa oli Avancer-kauppa, johon liittyi se, että Tieto-konsernin valtion hallussa olleet osakkeet myytiin Suomen PT:lle. Avancerin ja entisen VTKK:n ammattiyhdistykset löysivät pian toisensa.

Järjestöt tiiviissä yhteistyössä

Numerossa 1/97 Luoto toteaa atk-alan järjestäytymisen herättäneen laajaa mielenkiintoa. ”TTAY kuuluu edelleen Valtion teknisten keskusliitto VTK ry:hyn. Huhut että olisimme liittymässä esim. Tietoliikenneliittoon, ovat todella huhuja. Tasavallassa on vaihtoehdot vähissä keskusjärjestön suhteen. TTAY pitää edelleen tavoitteena talokohtaista sopimusta ja siitä neuvottelemaan pääsyä.”

Tietoväki 2/97 kertoo kolmen Tiedossa toimivan järjestön jatkaneen neuvotteluja yhteistyömahdollisuuksista. ”Neuvottelut ovat olleet sitkeitä mutta ehkä sitkeys lopulta palkitaan” sanoo Luoto. Aiesopimus saatiin solmittua TTAY:n SPT-ATK:n ja Tietoliikenneliiton kesken 23.4.1997.

Kohta voidaan todeta kahden järjestön yhteistyön vahvistuneen kun Tiedon ammattiyhdistys TTAY ry ja SPT-ATK ry perustavat 7.10.1997 yhteisen Tietoväki-liiton.

Vuonna 1997 on kulunut kaksi vuotta VTKK-Yhtymä Oyn myynnistä ja yhä käydään keskusteluja yhteistyöstä. TT Tiedon sisällä yhteistyössä on saavutettu tuloksia, mutta neuvotteluissa tasavertaisesta asemasta neuvotteluapuolena ei ole edistytty.

Numerossa 1/98 Luoto kirjoittaa jäsenistön olevan uuden tilanteen edessä: ”Meihin noudatettava työehtosopimus – atk-palvelualan valtakunnallinen sopimus – on tykkänään eri kuin se minkä alla aiemmin olemme olleet. Ja vaikka valtakunnansovittelijan toimistossa on saatu lakkouhan jälkeen sopimus siitä, että olemme paikallisessa sopimisessa tasavertainen neuvotteluapuoli niin käytännön elämässä on karikoita ja kivikoita riittänyt. – Jäsenmäärä on kuitenkin jatkanut kasvua. Alanko toteaa palstallaan uuden TESsin ja lisäksi, että ”meillä on 1.3.12998 lähtien voimassa uusi yhteinen sopimus Tieto-konsernin luottamusmiessopimuksesta.”

Yrityskauppoja

Vuonna 1995 alkaneet kovien muutosten vuodet jatkuivat. Ay:n tuli vastata haasteeseen ja pj peräänkuulutti 1/98 Tietoväessä yhteen puhaltamisen halua ja taitoa. Seuraavassa numerossa hän iloitsi Tiedon henkilökunnalle osoitetusta optiolainasta ja totesi optiolainan täyttävän oikeudenmukaisuuden vaatimukset. Aika sitten söi myöhemmin monilta pörssikeinotte-lua tuntemattomilta lainan edut.

Tuolloin keskusteltiin myös ikääntymisestä ja ikääntyneiden mahdollisuudesta työmarkkinoilla. Tavoitteena oli parantaa yli 45-vuotiaiden mahdollisuuksia saada töitä - nyt puhutaan työiän jatkamisesta 68 vuoteen.

Järjestötoiminta kansainvälistyy

Yritysten kansainvälistäminen johti Tietoväen mukaan tulon keskeisiin kansainvälisiin neuvotteluihin. Oli tullut aika ammattiyhdistysten toimia maan rajojen yli globaalisti, yhdessä muiden maiden vastaavien yhdistysten kanssa.

Vuoden 1999 lopulla puheenjohtajana aloitti Ari Koskelin. Keskusteluun nousi Suomessa alalla olevien ammattiliikkeiden yhdistyminen. Tietoväki näki hyvänä, että maahan saataisiin yksi vahva tietotekniikan ammattilaisten ammattiliitto: tapahtuisi se joko kokoamalla entisiä voimia tai liittämällä uudet voimat yhteen.

2000-luvun alussa pj Ari Koskelin nosti esille kansainvälisen yritysneuvoston. Yritysneuvostoon kuului edustajia kaikista maista, joissa henkilöstöä oli vähintään 100. Tämä oli hyvä alku työntekijän näkökulman saamiseksi esille kansainvälisessä yritystoiminnassa.

It-väki liian ahkeraa

”Harmaa ylityö” eli työn teko yli työajan, oli hyvin yleistä vuosituhaten alussa. Luottamusmiehet kiinnittivät tähän huomiota ja varoittivat siitä seuraavan loppuun palamista ja uupumista. Nykyään työuupuminen kaikkine seurauksineen on vakava ongelma.

Vuoden 2000 lopussa alkoi jo näkyä ensimmäiset merkit irtisanomisista, luottamusmies Esa Koskinen kiinnitti asiaan huomiota: samaan aikaan kun lehdistä saa lukea pörssimiljonääreistä ja alan hyvästä tilanteesta, sanotaan irti työntekijöitä. Koskinen perään kuuluttaakin useampivuotista sopimusta, joka takaisi työrauhan muutamaksi vuodeksi. Vuoden 2001 alussa uusi luottamusmies Riitta Routio pohti jatkuvaa organisaatiomuutosta ja miten työntekijä kestää muutoksen keskellä, ”pitkän käytävän huoneissa istuikin aivan uusia rekrytoituja kasvoja ja vanhat ovat jo työkierrossa. Esimieskin on kuin ohimennen saattanut muuttua.”

Vuonna 2003 varapääluottamusmies Asko Alanko huomautti, että taloustilanteen nousun alkaminen on epävarmaa, ja että työntekijän pitäisi itse huolehtia työttömyysturvastaan. Palstoilla korostettiin muutoksen tuulia työpaikalla ja järjestökentällä ja huolestuttiin uutisista henkilöstön irtisanomisista. Jälleen todettiin järjestäytymisen olevan kannattavaa. Luottamusmies Koskinen oli erittäin huolestunut, että uusiin tehtäviin otettiin uusia henkilöitä ja vanhat saivat tehdä vanhan työnsä, eikä heitä koulutettu tai annettu mahdollisuutta kehittyä edelleen.

Vuonna 2004 Ari Koskelin iloitsi Tietoväki ry:n historian ensimmäisestä neuvoo-antavasta äänestyksestä. Äänestys pidettiin hallituksen kokouksen jälkeen.

Globaalit tuulet

Vuonna 2006 Reino Turo kiinnittää huomiota Global sourcingiin, joka aiheuttaa paljon muutoksia työntekijöiden tehtäviin. Osa töistä tulee vaativimmiksi ja edellyttää uudelleen koulutusta tai työkiertoa. Tässä tilanteessa ammattiyhdis-

tysliikkeen tulee olla mukana, tukea ja kannustaa jäsenistöään muutoksessa ja kouluttautumaan, pitämään huolta omasta työmarkkina arvostaan.

Vuosi 2007 tuo tullessaan uuden puheenjohtajan Esa Koskisen. Hänen huolenaan on mm. jatkuva yritysmaailman muutos. Työntekijät eivät enää edes tiedä, mihin järjestöön he kuuluvat yritysten myydessä osiaan muille. Vuoden 2007 viimeisessä numerossa Turo kyselee, pääseekö TietoEnatorista kunniallisesti vanhuuseläkkeelle.

Vuoden 2008 ensimmäisessä numerossa pj Koskinen jatkaa Turon pohdintoja, ja on huolestunut, kun työssä olevien osaamisesta ei pidetä riittävästi huolta, jotta työura jatkuisi tilanteissa, joissa esimerkiksi ylläpidetty ohjelmisto vaihtuu.

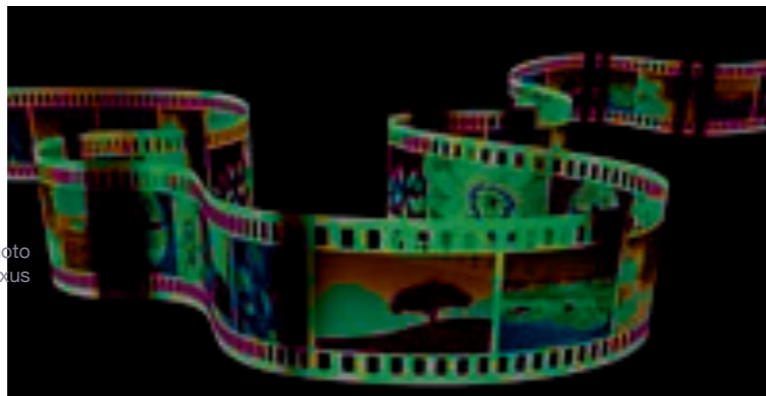
Kaiken kaikkiaan puheenjohtajat ja luottamusmiehet ovat tunteneet ja tiedostaneet vastuunsa jäsenistöään muuttuvassa maailmassa. Tietoväki ry on antanut jäsenistölleen tietoa ymmärtää tapahtuvaa kehitystä, eli aineista ajattelulle, ystäviä ja areenan liittyä tunteen avulla toisiin ihmisiin sekä pitänyt huolta jäsenistönsä aineellisista eduista. |

> Lyhennelmä: Eeva Luoto
Lähes tuplasti pidempi versio luettavissa netistä www.tietovaki.fi

”2000-luvun alussa Koskelin nosti esille kansainvälisen yritysneuvoston työntekijän näkökulman saamiseksi esille kansainvälisessä yritystoiminnassa.”

Albumeista vuosien varrelta

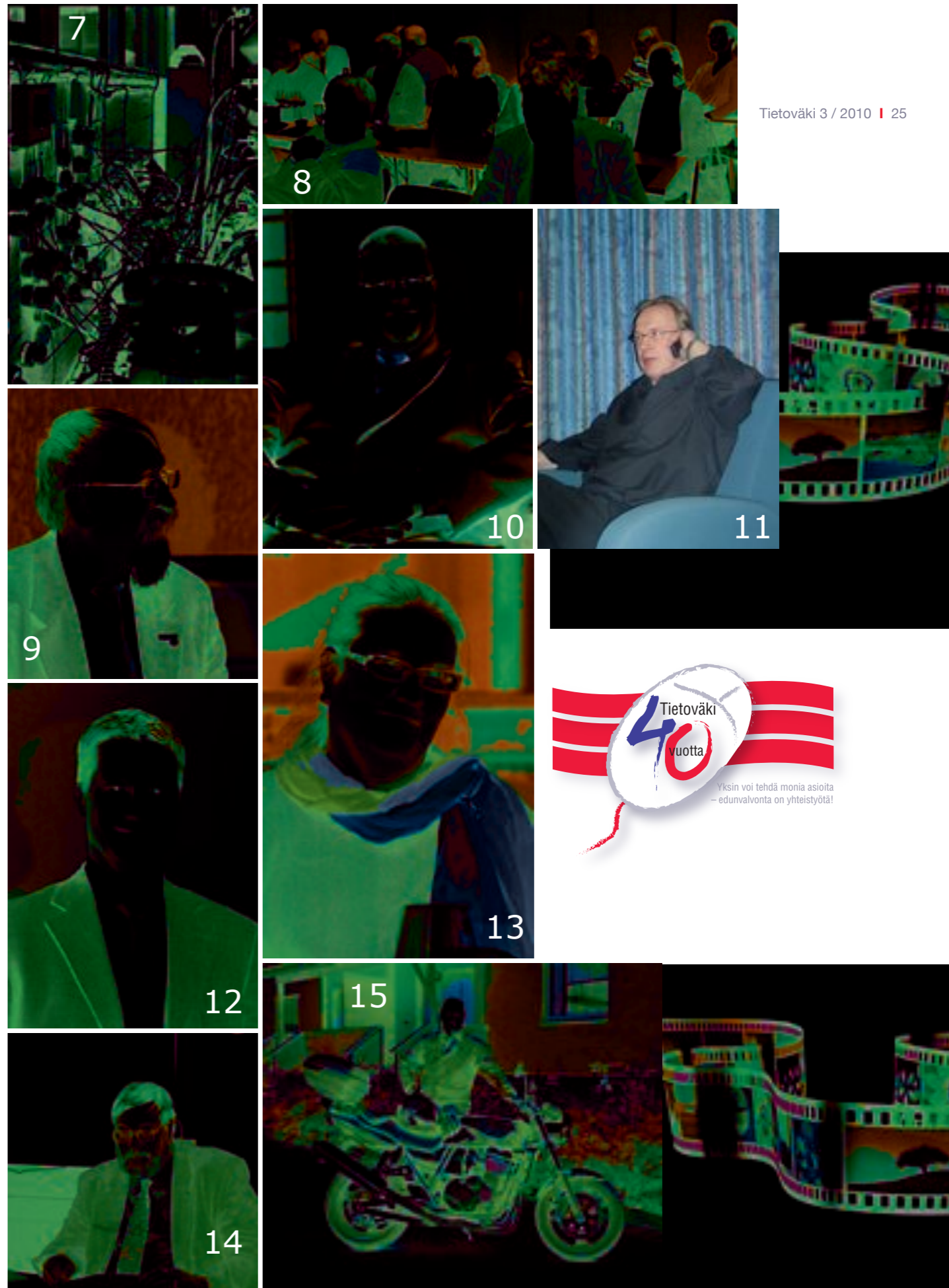
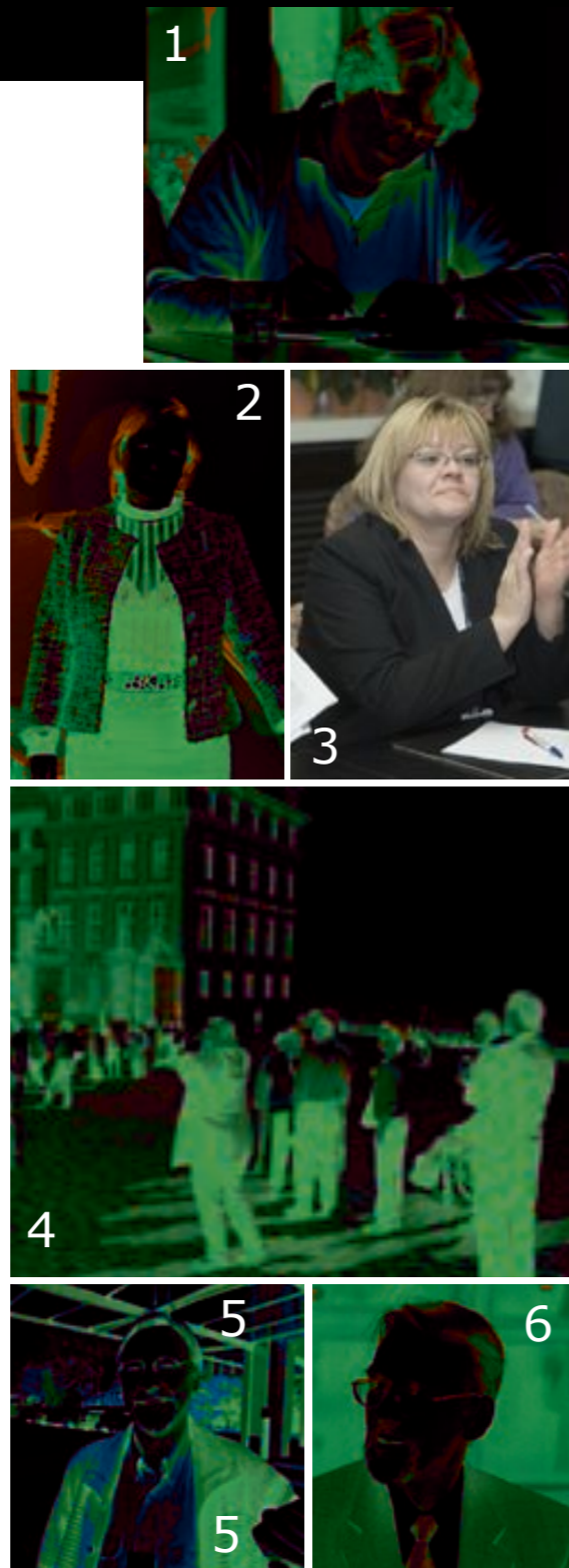
Kuvatekstit: Eeva Luoto
 Kuva: annex

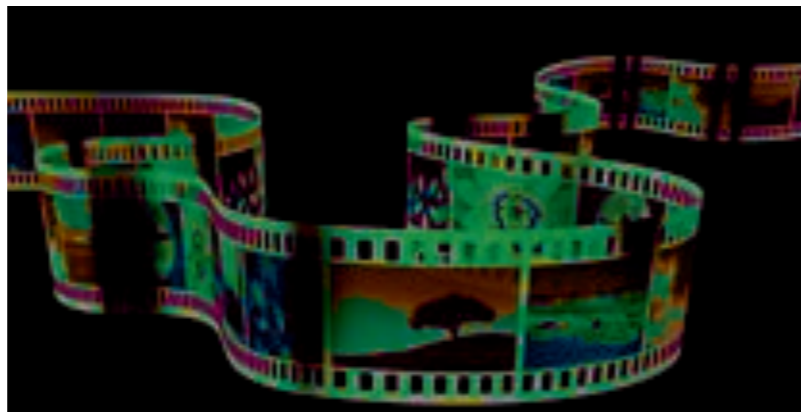

Kuva 1 Monivuotinen taloudenhoitaja Pirjo Staack tekee tarkkaa ja tunnollista työtä.
Kuva 2 Pirkko Kuusela kuuluu yhdistyksen aktiivijäseniin ja on monia vuosia toiminut mm. virkistystoimikunnan vetäjänä.
Kuva 3 Pirkko Venäläisellä on mittava määrä luottamustehtäviä takanaan ja edelleen monessa mukana mukaan lukien toimiminen luottamusmiehenä.
Kuva 4 Ammattiyhdistys järjestää jäsenilleen silloin tällöin myös avartavaa ulkomaanmatkailua. Tässä tutustutaan Prahan nähtävyyksiin.
Kuva 5 Konsernin työsuojeluvaltuutettu Reima Saarinen tuntee työsuojeluasioden lisäksi myös luottamusmiehen arjen.
Kuva 6 Pääluottamusmies Reino Turo on monissa kovissa neuvotteluissa taitonsa näyttänyt konkari.
Kuva 7 Puhelinlangat laulaa...
Kuva 8 Niin jäsenistölle kuin luottamushenkilöille on järjestetty usein tilaisuuksia ajankohtaisista aiheista. Tässä luennoitsijaa eturivissä tarkkaavaisina kuuntelevat Esa Koskinen ja Asko Alanko.
Kuva 9 Yhdistyksen pitkäaikainen, perusteellinen sihteeri Markku Syrjälä on kokenut luottamusmies Jyväskylän toimipaikalla monien muiden luottamustehtäviensä ohella, joita hänellä on vuosien varrella ollut ja yhä on.
Kuva 10 Hallituksen ja luottamushenkilöiden nuorta kaartia edustava Marko Mäki, jolle on ehtinyt kertyä luottamustehtäviä vuosia jo melkoisesti.
Kuva 11 Matti Kankaalla meriittejä riittää. Matti on entinen Tietotehtaan pääluottamusmies ja kokenut tekijä mitä moninaisimmissa neuvotteluissa.
Kuva 12 Pasi Korhonen kuuluu myös kaivattuun nuorempaan kaartiin. Pasi toimii nykyään varapuheenjohtajana ja jäsenrekisterinhoitajana.
Kuva 13 Monitoimitaitoinen monitoimimainen, 100 IT-vaikuttajan joukkoon Suomessa valittu Pirjo Salo. Yhdistyksessämme PSalon kädenjälki on vankka ja tärkeä.
Kuva 14 Ari Koskelin toimi Tietoväen puheenjohtajana. Sen lisäksi hänellä on ja on ollut lukematon määrä erilaisia luottamustehtäviä niin paikallisyhdistys- kuin valtakunnallisten liittojenkin tasolla.
Kuva 15 Arto Alanen näyttää, että moottori-voimallakin jyllätään luottamustoimien ohessa.

YKSIIN VOI TEHDÄ MONIA ASIOITA - EDUNVALVONTA ON YHTEISTYÖTÄ.

Kuva 16 Luottamusmiehenä, pääluottamusmiehenä jne. toiminut armoton asiantuntija mitä erilaisimmissa neuvottelupöydissä niin työnantajapuolen kuin yhdistysten ja liittojenkin kanssa, kesällä 2010 eläköitynyt Asko Alanko.

Kuva 17 Tietoväen hallitus perinteisellä joululoumaalla, jonne kutsutaan myös muita aktiivitehtävissä toimivia kuten tilintarkastajat ja varatilintarkastajat

Kuva 18 Pitkän linjan luottamusmies, henkilöstöedustaja jne. Jari Länsivuori Imatralta.

Kuva 19 Lisää vankkaa kokemusta. Juha Reinisalo on kokenut luottamusmies, henkilöstöedustaja, Tietoalan toimihenkilöissä puheenjohtajana toiminut jne. jne.

Kuva 20 Luottamusmieskokemusta löytyy myös Pekka Volkkilalta.

Kuva 21 Pekka Lappalainen toimii nykyään Tietokarhu Oy:n varaluottamusmiehenä.

Kuva 22 Ilpo Alanko edustaa myös erittäin merkittävässä roolissa olevaa luottamusmieskuntaa.

Kuva 23 Jäsenistölle on järjestetty erilaisia teema-iltoja, joissa asiaohjelman lisäksi on ollut mahdollisuus myös nauttia hyvistä pöydän antimista ja panna jalalla koreasti. Kuva eräästä tällaisesta tilaisuudesta Helsingin VPK-talolla Albertinkadulla.

Kuva 24 Tässä on menossa Tietoalan kokous, jossa ilmeistä päätellen on ollut tavallista järeämpää asiaa. Vasemmalta nykyinen puheenjohtaja Jouko Malinen, hänen vieressään entinen ERTOn puheenjohtaja Antti Rinne. Pöydän takana puhetta johtaa Juha Reinisalo.

Kuva 25 Jatkoa vankkumattomalle luottamusmiesosastolle. Timo Salonen on lisäksi toiminut useamman vuosikymmenen ajan yhdistyksen koulutusvastaavana.

Kuva 26 Joskus tietotekniikkakin on ollut nuorta

Kuva 27 Varsovan retkellä odotellaan pääsyä johonkin jännään paikkaan, jossa esiinnyttäen kypäriä päässä!

Kuva 28 Jarmo Pursiainen toimii luottamusmiehenä ja aktiivisena henkilönä on ollut monessa mukana vuosien varrella.

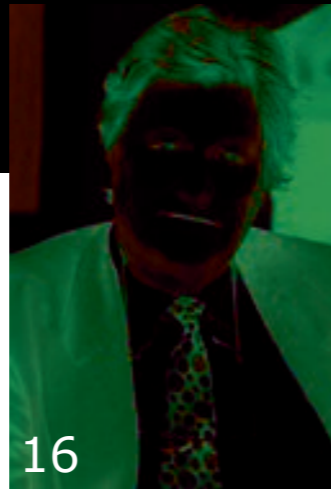
Kuva 29 Tiedotussihteeri Marjo Wikstedt on tehnyt useampia mielenkiintoisia matkoja perheensä kanssa Gambiaan.

Kuva 30 Puheenjohtajaksi vuoden 2007 alusta valittu Esa Koskinen joukkojensa keskellä Tietokarhussa.

Kuva 31 Erton puheenjohtaja Tapio Huttula on vierailut kokouksissamme.

Kuva 32 Liisa Mylly on jaksanut huolehtia ihailtavan vuosimäärän jäsenistön virkistystoiminnasta.

Kuva alla: VTAYn täyttäessä 20-vuotta pidettiin juhlat ja jaettiin kaikille jäsenille punaiset henkselit, joihin oli painettu: VTAY 20 vuotta Paukuttelun paikka! Kuvassa juhlaan kokoontunutta työnantajan ja keskusliiton edustusta. Selin Eeva Luoto, Juhani Virtanen, Kristiina Koittola, Asko Alanko ja pöydän takana Mikko Mäenpää, Ulla Kauppinen ja Kauko Passi.

16

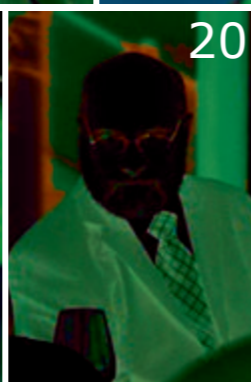
17

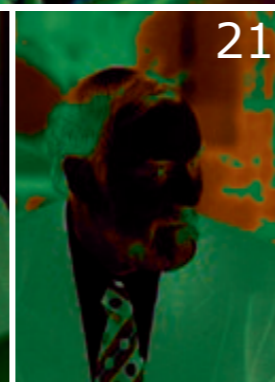
18

19

20

21

22

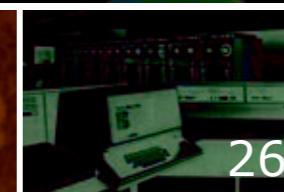
23

24

25

26

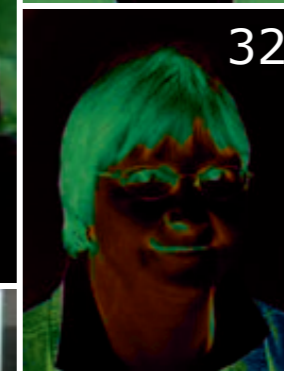
28

29

27

32

30

31

Vasemmalla kuvassa: VTAYn ikimuistoisissa naamiaisissa elokuussa 1993 Suomenlinnassa oli mukana myös työnantajan edustus. Ruoka maistaa kaikille!

Työpaikkaosastosta ammattijärjestöksi

Teksti: Liisa Kirves

Kun tekniikka kehittyi mikropiireiksi ja siitä eteenpäin ja alkoi levitä yrityksiin, tarvittiin vähitellen myös osaavia ihmisiä, jotka ymmärsivät jotakin sekä laitteiden että ohjelmistojen päälle. Syntyi uudenlaista osaamista, liiketoimintaa ja yrityksiä.

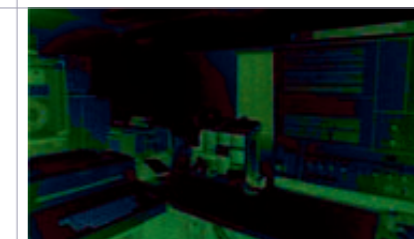
Tietotehtaan perustivat Yhdyspankki ja metsäyhtiöt vuonna 1968 hoitelemaan yritystensä automaattista tietojenkäsittelyä. Tietotehdas oli yksityisen sektorin ensimmäinen isompi alan yksikkö, mutta jo vuonna 1962 oli valtiovarainministeriön perustettu laskentaosasto, josta parin vuoden kuluttua, vuonna 1964 syntyi Valtion tietokonekeskus VTKK.

ATK alkoi 60-luvun lopulla olla todellinen trendiala, kaikki tarvitsivat atk:ta ja sen alan taitajia. Mutta alan koulutusta ei juuri ollut, yritysten harvat osaajat kouluttivat kollegojaan ja muu oppi saatiin erilaisilla kurseilla. Osaajien määrä kuitenkin kasvoi niin, että Tietotehtaallakin oli 1960-luvun lopulla jo muutama sata työntekijää. Firma palveli perustajiaan eli Yhdyspankkia ja metsäfirmoja niiden atk-asioissa, mutta kapasiteettia ja osaamista alettiin tarjota vähitellen muuallekin. Tarjolla oli laitteistoja, ohjelmistoja ja osaajien työpanosta.

Tietotehtaan työntekijät alkoivat kuitenkin järjestäytyä, vaikka alalla ei sen uutuudesta johtuen ollutkaan valtakunnallista järjestäytymistä. Vuonna 1974 tehtiin kuitenkin talokohtainen työehtosopimus työnantajan kanssa. Työpaikkaosastolla oli luottamusmiehiä ja he nimesivät keskuudestaan pääluottamusmiehen. Koko toiminta pyöri enimmäkseen työsopimus- ja työsuojeluasioissa. Pääluottamusmies neuvotteli ja päätti yhdessä työnantajan kanssa. Kokouksia pidettiin lähinnä tarpeen mukaan, tilinpäätös- ja valintakokoukset tärkeimpinä. Virkistys- tai koulutustoimintaan ei alkuvaiheessa juurikaan panostettu. Samana vuonna 1974 oli perustettu valtakunnallinen yksityistä atk-sektoria edustava ”ATK-alan toimihenkilöt ATK-T ry”, joka oli jäsenenä Yleisessä toimihenkilöliitossa, joka nykyisin tunnetaan Ertona.

– Toiminta ailahteli, välillä oli aktiivisempaa ja välillä hiljaisempaa, sanoo Tieto Oyj:n, nykyisin Fidenta Oy:n pitkäaikainen luottamusmies Alpo Salonen. Hänen mukaansa työpaikkaosaston kokouksissa oli yleensä läsnä luottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu ja muutama aktiivi ja käsiteltävät asiat liittyivät useimmiten työehtosopimukseen ja työsuojeluun. Vapaa-aikatoiminta organisoitiin alkuvaiheessa muita reittejä myöten.

”Painettiin kerran ison koneen STOP-nappiakin, vuonna 1974, ja kone sammutettiin, kun haluttiin vauhdittaa sopimusneuvottelija.”

Teksti: Pirjo Salo

Silloin kun tehtiin talokohtaisia TESsejä

1976 solmittiin ensimmäinen työehtosopimus Valtion tietokonekeskuksen ja Valtion tietokonekeskuksen ammattiyhdistys ry:n kesken. Olennainen muutos aiempaan oli, että sopimuksen piiriin kuului entistä laajempi joukko toiminimikkeitä. Yhdistyksen jäseniä oli noin 60 % koko henkilöstöstä.

1977 solmittiin kaksivuotinen työehtosopimus. Sopimuksessa määriteltiin toiminimikkeet ja niihin liittyvä palkkaus. Järjestäytymisaste oli nyt 65 % koko henkilöstöstä.

1981 VTKK:ssa sovellettiin ensimmäistä kertaa yhteistoimintalakia.

1982 valmisteltiin yhteistyössä työnantajan kanssa henkilöstöpoliittinen ohjelma.

1988 lokakuun alusta lukien sovellettiin uutta yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annettua lakia.

1989 keväällä solmittiin VTKK:n ja VTAY:n välillä sopimus yhteistoimintalain soveltamisesta. VTKK:n hallitukseen saatiin henkilöstön edustaja.

Näiden vuosien aikana oli koko ajan voimassa joko yksi- tai kaksivuotinen VTKK:n ja VTAY:n välillä solmittu työehtosopimus. |

SPT-Atk:n historiaa

Teksti: Juha Metso ja Sakari Kauhanen
Kuvat: annex

Tammikuun 13. päivänä 1970 kokoontuivat Raimo Anttila, Mikko Eskonen, Kari Korhonen, Tapio Kyrönseppä, Esko Leivo, Jukka Marttinen ja Mikko Suomala pohtimaan atk-alan ammattiyhdistyksen perustamista PLL:n tietokonekeskukseen. Kokouksessa päätettiin järjestää yleinen kokous, jossa on tarkoitus keskustella PLL:n atk-henkilökunnan oman ammattiyhdistyksen tarpeellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta.

Helmikuun 19. päivänä pidettiin seuraava kokous, jossa päätettiin perustaa toimikunta valmistelemaan oman ammattiyhdistyksen perustamista. Toimikuntaan valittiin Raimo Anttila, Tapio Kyrönseppä, Sven Lindroos ja Matti Suominen. Toimintaohjeena toimikunnalle annettiin kehotukset ottaa selvää muiden vastaavien yhdistysten toiminnasta ja pysytellä aluksi ainoastaan omalla pohjalla. Toimikunta velvoitettiin antamaan ehdotuksensa sääntöluonnokseksi ja sopimuskirjaksi huhtikuun 16. päivään 1970 mennessä. Aloitteentekijöiden toivomus runsaasta osanotosta kokoukseen toteutui, sillä peräti 45 PTKK:n työntekijää oli paikalla.

Toimikunta teki perusteellista työtä, noudatti annettuja velvoitteita ja perustava kokous pidettiin 16.4.1970. Perustavan kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Eero Kiviluoto ja sihteeriksi Maija Pitkänen. Koska sääntötoimikunnan sääntöehdotukseen tehtiin runsaasti muutoksia, päätettiin kokous yksimielisesti keskeyttää. Jatkokokouksen ajan päättäminen ja kokouksen koolle kutsuminen annettiin sääntötoimikunnan huoleksi. Perustavaa kokousta jatkettiin jo 22. 4.1970. Tässä kokouksessa valittiin yhdistykselle halli-

tus, päätettiin rekisteröidä yhdistys sekä annettiin johtokunnalle tehtäväksi laatia toimintasuunnitelma kuluvalle vuodelle. Kokouksen lopuksi Eero Kiviluoto onnitteli yhdistyksen ensimmäistä puheenjohtajaa ja ojensi yhdistykselle lahjaksi puheenjohtajan nuijan.

Posti- ja telelaitoksen ATK-toimihenkilöt PTL-ATK ry:n sääntöjen mukaan jäsenkelpoinen oli jokainen Posti-Telen palveluksessa oleva, atk-alalla toimiva henkilö. Jäsenistö muodostui pääasiassa Atk-keskuksen henkilökunnasta, mutta myös PT-yhtymähallinnossa työskenteleviä atk-toimihenkilöitä oli jäseninä. Muut Posti-Telessä työskentelevät atk-toimihenkilöt olivat hekin järjestäytyneet suurimmaksi osaksi VVT ry:hyn sen muiden jäsenyhdistysten kautta.

Varsinainen toiminta

Ensimmäisenä vuonna yhdistyksen toiminnan pääalueeksi muodostuivat neuvottelut ja selvitykset, joiden tarkoituksena oli selvittää neuvotteluoikeuden saaminen PLH:n kanssa sekä mahdollisuudet valtionhallinnon Atk-liiton muodostamiseksi. Lisäksi kartoitettiin mahdollisuuksia liittyä sellaiseen järjestöön, jolla oli neuvotteluoikeudet PLH:n kanssa.

Liittymismahdollisuuksia tarjosivat Valtion Viestiteknikot ry, SAK-laiset Valtion Viranhaltijain ja Työntekijäin liitto VVTL ry ja Postiliitto ry sekä TVK-lainen Yleinen Toimihenkilöliitto ry. Ratkaisua oli vielä vaikeuttamassa se, että atk-toimihenkilöiden ammatillinen järjestäytyminen vuonna 1970 oli ottamassa

ensimmäisiä askeliaan. Valtion tietokonekeskuksen ja TVH:n operaattorit olivat juuri liittyneet VVTL ry:hyn, VR:n atk-henkilökunta kuului sekä Rautatievirkamiesliittoon että SAK-laiseen liittoon ja suurin osa oli järjestäytymättä.

Neuvottelujen alkuvaiheissa ilmeni, että TVK:n taholta ei tunnettu kiinnostusta PLL:n atk-toimihenkilöitä kohtaan, joten jatkoneuvottelut käytiin VVT:n ja VVTL:n kanssa VVTL:n osalta neuvottelut sujuivat nopeasti, sillä ratkaisumalli oli sama kuin Valtion tietokonekeskuksen ja TVH:n atk-toimihenkilöillä, liittyminen osastona VVTL ry:hyn. Sen sijaan VVT:n kanssa neuvoteltaessa muodostui ongelmaksi liittymistapa VVT ry:hyn.

PLL-ATK ry:n periaatepäätös oli, että liittyminen tapahtuu yhdistyksenä eikä henkilöjäsenenä ja VVT ry:n säännöt tunsivat vain henkilöjäsenen. Ratkaisua jouduttiin odottamaan aina 20.-21.3.1971 asti, jolloin pidettiin VVT ry:n vuosikokous. Vuosikokouksessa esitettiin, että VVT:n sääntöjä muutettaisiin siten, että VVT ry:n jäsenyyteen voitaisiin ottaa henkilöjäsenten rinnalla myös yhdistysjäseniä. Muutosehdotus ei kuitenkaan saanut vaadittavaa 2/3-osan enemmistöä äänistä, joten ainoaksi vaihtoehdoksi jäi liittyä henkilöjäsenenä VVT ry:hyn.

Toinen yhdistyksen hallitusta runsaasti työllistänyt asia oli ns. 'orjasopimus' (palvelussitoumus). Johtokunta lähti itsekin valmistelemaan omaa sopimusluonnostaan, kunnes päädyttiin siihen, että ei ole mielekäästä esittää työnantajalle ehdotusta työntekijän palvelussitoumukseksi työntekijän itsensä taholta. 'Orjaso-

pimus' työllisti vielä useampana vuonna yhdistystä, kunnes se poistettiin vuonna 1974.

Vuoden 1971 aikana tehtiin yhdistyksen toiminnan kannalta ratkaisevia päätöksiä. Kesäkuun 2. päivänä 1971 pidettiin PLL-ATK ry:n yleinen kokous, jossa esitettiin lopulliset vaihtoehdot, liittyminen henkilöjäsenenä VVT ry:hyn tai yhdistyksenä VVTL ry:hyn. VVTL ry:hyn liittymisen puolesta äänesti 12 jäsentä ja sitä vastaan 44 jäsentä. Välittömästi tämän jälkeen käynnistettiin toimenpiteet liittymiseksi henkilöjäsenenä VVT ry:hyn, mikä tapahtuikin 1.7.1971 VVT:n Helsingin osaston kautta. Kun Valtion Viestiteknikot muuttui vuonna 1974 yhdistyksestä liitoksi, Valtion Viestitekniset ry, tuli PLL:n ATK-toimihenkilöt PLL-ATK ry:stä yksi VVT ry:n perusyhdistyksistä.

Heti liittymisen jälkeen perustettiin PLH:n ja VVT:n jäsenistä työehtosopimusneuvottelukunta, jonka tehtäväksi annettiin tutkia atk-toimihenkilöiden sisällyttämistä VVT:n työehtosopimukseen. Atk-toimihenkilöiden edustajaksi toimikuntaan nimettiin Eero Kiviluoto. Tehtävä oli erittäin hankala, koska osa atk-toimihenkilöiden palkoista asetui VVT:n palkkataulukon alimman palkan alapuolelle. Tehtävässä kuitenkin onnistuttiin ja vuonna 1972 solmittiin ensimmäinen atk-toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus.

Seuraavana keväänä yhdistyksemme jäsenet joutuivat keskelle kuuminta ammattiyhdistyspolitiikkaa. Vaikka VVT ei vielä kuulunutkaan VTK:hon ja STTK:hon, se osallistui 9.5.1973 alkaneeseen

STTK:n neuvotteluoikeuslakkoon PLL:n teknisten järjestöjen rintamassa. Lakosta tuli pitkä ja raskas, eikä yhdistys ollut varautunut jäsenistönsä auttamiseen taloudellisissa kysymyksissä. Yhdistyksen omien varojen puute tunnettiin todella kipeänä epäkohtana. Erilaisilla järjestelyillä pystyttiin jakamaan lakkoavustuksia 1.675:-. Lakko päättyi 1.6.1973 kello 23.00. Lakon seurauksena saadut palkan korotukset olivat hyvät, noin kymmenen prosenttiyksikköä keväistä valtion tarjosta parempia. Neuvotteluoikeuspuolella saavutettiin vajaan puolet neuvotteluoikeus - yhtymismenettelystä.

Välittömästi lakon jälkeen PLL-ATK ry perusti tukirahaston, jonne vuosittaiset ylijäämät on ohjattu. Rahastoon talletettuja varoja ei ole toistaiseksi tarvinnut käyttää, koska seuraava lakko vuonna 1981 kesti vain yhden tunnin.

Yhdistyksemme toimintaa vaikeutti ensimmäisinä vuosina toimihenkilöiden vilkas vaihtuminen. Puheenjohtajaa, varapuheenjohtajaa ja sihteerä vaihdettiin melkein joka vuosi, joten suurin osa vuodesta kuului toimintamuotojen opetteluun. Niinpä vuoden 1975 lopussa syntyneen riitajupakan johdosta päädyttiin tilanteeseen, jossa jouduttiin punta-roimaan perusteellisesti ammattiyhdistystoimintaa. Vaikka riita onnistuttiinkin ratkaisemaan neuvotteluteitse, jäi siitä pysyviä muistoja jokaiselle mukanaolijalle.

Toimintansa tehostamiseksi hallitus päätti perustaa valiokuntia, jaostoja ja toimikuntia, joissa valmistellaan niille kuuluvia asioita ennen hallituksen käsittelyä.

Menettelytapa on osoittautunut onnistuneeksi, koska näin on pystytty jakamaan tehtävät useiden henkilöiden harteille ja hallitus on voinut keskittyä yhdistyksen toiminnan kannalta keskeisiin asioihin.

Hallituksen apuna ovat tarvittaessa toimineet:

- Työvaliokunta, jonka jäseniä ovat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri ja yksi hallituksen jäsenen.
- Järjestöasiainvaliokunta, jonka jäseniä ovat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä järjestöhierarkiassa edustavat yhdistyksen jäsenet.
- Työsuhdejaosto, jonka jäseniä ovat luottamusmiehet sekä kolme hallituksen jäsentä.
- Tiedotusjaosto
- Vapaa-ajan toimikunta, jonka jäseniä ovat yksi hallituksen edustaja sekä hallituksen valitsemat, aktiiviset yhdistyksen jäsenet. Vapaa-ajan toimikunnalta vaaditaan vuosittain toimintasuunnitelma.

PLL-ATK ry:n 10-vuotisjuhlien lähestyessä päätettiin hankkia yhdistykselle oma viiri. Koska jäseniltä ei löytynyt riittävän hyvää ehdotusta, päätettiin viiri tilata herald. tait. Olof Erikssonilta. Erikssonin apuna toimi idearyhmä ja yhteistyössä viiri valmistui juuri ennen 10-vuotisjuhlia, joten ensimmäiset viirit voitiin luovuttaa juhlien yhteydessä 24.4.1980.

PLL-ATK ry:n sääntöjä muutettiin 26.10.1981 osittain perustavaakin laatua olevalla tavalla. Valtakirjaedustus yhdistyksen kokouksissa poistettiin ja hallituksen jäsenten lukumäärää nostettiin kahdella siten, että sihteeristä ja taloudenhoitajasta tuli täysivaltaisia hallituksen jäseniä ja heidät valitaan vuosikokouksessa. Yhdistyksen uudeksi nimeksi tuli Posti- ja telelaitoksen ATK-toimihenkilöt PTL-ATK ry.

Alkuajan hapuilun jälkeen yhdistyksen toiminta on vakiintunut eikä toimihenkilöitä ole enää vaihdettu yhtä tiheästi kuin aikaisemmin. Yhdistyksen toiminnan kannalta suurempi muutos tapahtui vasta vuonna 1989, jolloin kaikki pitkään yhdistyksen toiminnassa mukana olleet luopuivat tehtävistään. Tilalle valitut 'uudet luudat' ovat osoittautuneet yhtä päteviksi kuin edeltäjätkin, joten yhdistyksemme toiminta on jatkunut ennallaan.

Heti VVT ry:hyn liittymisestä lähtien ovat PTL-ATK ry:n jäsenet toimineet aktiivisesti VVT ry:n liittokokouksissa, liittovaltuustossa ja hallituksessa toteuttamalla sekä koko VVT:n kentän että atk-toimihenkilöiden omia tavoitteita.

Vapaa-ajan toiminta

PTL-ATK ry:n toimintaan on oleellisena osana kuulunut erittäin vilkas vapaa-ajan toiminta. Alussa erilaiset vapaa-ajan toiminnot muodostivat niin suuren osan yhdistyksemme toimintaa, että jäsenistö alkoi kysellä: "Olemmeko me liittyneet ammattiyhdistykseen vai urheiluseuraan?". Ensimmäisen työehtosopimuksen solmimisen jälkeen toiminnan painopiste siirtyi selvästi vapaa-ajan puolelta varsinaiseen ammattiyhdistystoimintaan.

Vapaa-ajan toiminnan pyrkimyksenä on ollut järjestää mahdollisimman vaihtelevia tilaisuuksia, jotta jokaiselle yhdistyksemme jäsenelle olisi jotain sopivaa tarjolla. Melkein poikkeuksetta tilaisuuksien suosio on ollut erittäin positiivista.

Vapaa-ajan toimikunnan järjestämistä teemailloista, keväällä ja syksyllä, oli tullut keskeinen osa yhdistyksemme toimintaa. Tilaisuuksiin saatiin puhujia aina PT:n korkeinta johtoa myöten ja tilaisuuksien aiheet ovat olleet aina ajankohtaisia, kuten liikelaitosuudistus, Atk-keskuksen tulevaisuuden suunnitelmat, työehtoso-

pimukset, jne. Teemaillat ovat tarjonneet vapaamuotoisen keskustelufoorumin tärkeiksi katsotuille aiheille, joten tätä toimintaa kannattaa kehittää ja vaalia.

Lähes yhtä suuren suosion saivat kevät- ja syysravit, jotka normaalisti pidettiin Pirttimäen ulkoilualueella. Joskus ravattiin jopa ulkomaille asti. Tilaisuuksien suosiota lisäsi merkittävästi työnantajan myöntämä vapaa iltapäivä urheiluun ja liikuntaan. Urheiluiltaapäivän ohjelmassa oli eri palloilulajeja, suunnistusta, sienestystä, saunomista, ruokailua ja vapaamuotoista liikuntaa.

Vapaa-ajan toimikunta ei unohtanut kulttuuriakaan. Lukuisat ovat ne kerat, jolloin yhdistyksemme jäsenet ovat kansoittaneet Kansallisteatterin, Kaupunginteatterin, Suomenlinnan kesäteatterin, Intimi-teatterin, Finlandia-talon, Kansallisopperan ja Jäähallin katsomot. Lippujen kysyntä oli joskus niin runsasta, että aina kaikki halukkaat eivät päässeet mukaan.

Jäsenistön kehitys

Atk-keskuksen työntekijät tunsivat PTL-ATK ry:n alusta asti omakseen. Järjestäytymisaste Atk-keskuksessa oli reippaasti yli 90%. Jäsenistön kasvusta oli suoraan havaittavissa myös Atk-keskuksen kasvu. Vuonna 1981 jäsenistössä tapahtunut lasku johtui siitä, että Helsingin Puhelin-konttorin tallentajat siirtyivät PTL-ATK ry:stä Helsingin Viestitekniiset HVT ry:hyn |

"Vuonna 1972 solmittiin ensimmäinen atk-toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus."

"Ensimmäisen työehtosopimuksen solmimisen jälkeen toiminnan painopiste siirtyi selvästi vapaa-ajan puolelta varsinaiseen ammattiyhdistystoimintaan."

"Teemaillat ovat tarjonneet vapaamuotoisen keskustelufoorumin tärkeiksi katsotuille aiheille, joten tätä toimintaa kannattaa kehittää ja vaalia."

"Vapaa-ajan toimikunta ei unohtanut kulttuuriakaan. Lippujen kysyntä oli joskus niin runsasta, että aina kaikki halukkaat eivät päässeet mukaan."

... silloin kun sähköposti meille tuli

... silloin kun sähköposti meille tuli

Koonnut: Pirjo Salo
Kuva: annex

Valtion tietokonekeskus julkaisi viikoittain ilmestyvää pikatiedotetta nimeltä **VIITAKKO**. Alla olevat poiminnat ovat siitä ja kovin on mielenkiintoista katsoa.

1986

- Päätettiin henkilöstön kasvun suuntaamisesta Jyväskylään ja perustettiin kuntasektorille oma palveluyksikkö
- Perustettiin projektit asiantuntijajärjestelmien, toimistojärjestelmien ja IR-ohjelmistojen (Minttu) kehittämiseksi
- Pääluottamusmieheksi valittu Jarmo Suokas, käyttöpalveluun Asko Alanko ja muut Kari Puurunen Espoo, Leppävaara ja Mankkaa Sakari Tukia, Jyväskylä Timo Salonen, Kouvola Liisa Aho, Oulu Esko Vänskä, Tampere Mirja Järvikaisla, Turku Pentti Haapaniemi, ja Jyväskylään uusi luottamusmies Markku Syrjälä
- Tämä vuosi viestitään email-ohjelmistolla, päätti johtoryhmä.
- Otaniemen oville on asennettu tv-kamerat
- Toimistopäälliköt valmistautuvat SM-konseptiin (service management)
- Perustetaan työryhmä selvittämään mikroille valittavaa ohjelmointikieltä
- Focus-projekti ja paperintuhoajat asetettu
- Otaniemen lisärakennuksen suunnittelu alkanut, valmis 1988
- Tietoliikennearkkitehtuurin kehittämis-projekti
- VTKK:n tietoverkko nimitettiin TIETO-TIEKSI ja avattiin Hämeenlinnan, Kuopion, Mikkelin, Rovaniemen, Vaasan ja Joensuun välillä
- VTKK:sta tehtiin esittelyvideo
- Telekopiolaite Otaniemeen
- TOP SECRET-ohjelmisto

- Perustetaan keskijohdon yhdistys, johon liittyvät y-ryhmäläiset
- Teko ja Tekoplus ovat avainlippu-tuotteita
- Mikrotarjous henkilökunnalle
- Vessoihin kiinnitettiin silmäjumppa-tarroja
- Iltalehti uutisoi että VTKK:n koneisiin on tunkeuduttu, oikaisi seuraavana päivänä, että ettei
- VALMA-kirjanpito ja maksuliikejärjestelmä tekeillä
- Olet vastuussa tunnussanoistasi eli tietoturva nostaa päätään
- Vax- koneelle on hankittu SQL/DS-tiedon-hallinta-ohjelmisto
- Päätettiin hankkia JOFS
- Verotuksen tietosysteemin siirto vax-laitteelle
- 100 henkilötyövuotta sopimuskaudella
- Systemi 7 tietojen tuhouduttua aamulla 7.12. laaditaan työaikailmoitukset ilman kulkutietoja

1987

- Yritysmuodon kehittäminen, hajautettu tietojen käsittely, suunnittelupalvelun talouden parantaminen, tuotepalvelun tuotevalikoiman kehittäminen, käyttö-palvelun tuottavuuden kehittäminen
- Perusarvot: asiakaskeksinen palvelu, joustava yhteistyö, palvelun luotettavuus, kehityshakuisuus
- Roscoe käyttäjille tarkoitettu TEXT
- Oracle tuotevalikoimaan, Saatiin IBM:n vektori prosessori
- Tulospalkkausta selvitetään ja suunnitellaan
- PALLAS- tuoteperhe on myös avainlippu-tuote
- Liikelaitoslaki meni läpi kohteena Posti- ja Tele, Painatuskeskus ja Valtion ravitsemus-keskus
- Pankkilaatikko toimipisteisiin: sinne voi laittaa tilisiirtokuoria
- Päätettiin hankkia 165 mikrotietokonetta

1988

- Pääteposti kulkee 50:lle asiakkaalle mm. tilastokeskus ja lääninhallitukset
- Tähtiprojektiksi valittiin Passirekisterin kehittäminen
- Naamakuvasto uusitaan, ja pääkonttori tulee Espoon keskukseen
- Laadunvarmistuksen käyttöönotto alkoi valtionpalveluissa
- Huipputehokas supertietokone Cray ja hankitaan Flexim
- Äänestettiin henkilöstöedustaja: VTKY:n edustaja Toini Kuonanoja (85 ääntä), VTAY:n edustaja Kirsti Tuomola-Sipi (413 ääntä)
- Päätepankkijärjestelmän esittelytilaisuus Otaniemessä
- Ovt-kansio organisaatioiden välisen automaattisen tiedon siirron tarvisijoille
- Vaihdetaan emailista MeMOon ja nimeksi tulee ELVI

1989

- Verryttely- ja ulkoilupukuja hankitaan
- VTKK 25-v. juhla pidetään Otaniemessä
- Tekoplus valmistuu MS Windowsiin
- Matkavaraukset ja matkaennakot ELVI:llä, ja kesälomat ja soittopyynnöt, VTKK toimittaa valtioneuvoston kanslialle tiedonsiirtoverkon
- Focus- ja Oracle kantakuvaohjeet ja Oracle järjestelmän kehittäminen ohje ilmestynyt
- VTKKn kirjasto lopetetaan
- MikroMikko 3TT 16500 markkaa, IBM ps/2 10900 markkaa
- Huollosta palannut NMT900 latauslaite on kadonnut
- Laskentatoimi siirtyy UNIX-aikaan
- Ohje virustorjunnasta toistetaan
- Viitakossa useaan kertaan.
- Lokakuussa lähetettiin sähköpostilla keskimäärin 27 sanomaa /käyttäjä
- Kahvin hinta 2 mk, lounas 17 mk
- Saatiin jouluna suklaasia työnantajan lahjana

1990

- Maksuvälinesaarto jatkuu ja palkka jaetaan osalle pussissa
- Pääkaupunkiseudun tietokeskus ja Kunnallis-tieto ovat fuusioituneet KT-tietokeskukseksi

- Uusi henkilötietokanta HEPE jonka tietoja sopii tarkastaa, ohjeet annetaan Viitakossa
- Elviin tuli kalenteri- ja neuvotteluhuoneiden varaus
- Palkkausjärjestelmää uusittiin, puhutaan provisio-osasta ja kannustuserästä
- VTKK aloittaa turvavalvelun (IBM:lle)
- ESMERK toimittaa atk-uutisia ELVIin, ja Survo tulee myyntivalikoimaan.
- Vuonna 1978 hankittu massamuisti siirtyy historiaan
- CASCADE virus 27.7.1990
- Sanoman lähettäminen muihin memoihin maksaa 4,5 mk/kpl
- Kuva-Minttu 'multimediaa mintutun'
- Lisärakennus on harjassa
- Käyttöpalvelun ELSI siirtää dataa eri asiakkaiden ja laitteiden välillä
- Kysely kotityöskentely-halukkuudesta. Uusi penninpyörästysmoduli on julkaistu. VTKKn kannattavuus on hyvä. Julkaistiin tutkimus siitä, että sähköpostista on valtion-hallinnossa hyötyä.
- Tietotekniikan koulutustietokanta TIKO on otettu käyttöön.
- NMT-laitteiden turvallisuudesta pohdintaa, ja joulupaketissa on juustoja

1991

- Hankittu yhteisiä virustorjuntaohjelmia, viruscan, netscan ja niin pois päin
- Monistuspalvelu loppui. Lainaus 'Asiakkaiden sovelluksista ei keskustella julkisesti, esimerkiksi verottajan tilanne on niin tulenarka että sitä koskevien lausuntojen antamisesta pitää pidättäytyä kokonaan'
- Käyttöpalvelu lahjoittaa vanhoja laitteita Eestiin
- ELVIstä voi lähettää faxin
- Excel3 ja windows3 tarjolla serverillä ja korpuilla, sen kun itse asentaa
- Laatupäivä siirretään syksyyn ja graafinen ohjeisto valmistuu, ja Ladaa on kolhittu Otaniemessä

Kaupparehti 17.2.1997

STTK hioo kynsiään, atk-väki saatava ay-ruotuun

STTK on katsonut asiakseen ryhtyä huolehtimaan atk-väen eduista. Päämääränä on koota atk-väki tulevaisuudessa omaan erikoisliittoonsa. Sille raivattaisiin sija tietenkin STTK:n leirissä. Ensi vaiheessa STTK asettaa erityisen atk-alan neuvottelukunnan keskustelu- ja seurantaelimeksi.

Neuvottelukunnasta on tarkoitus tehdä päätös STTK:n liittohallituksessa 5.maaliskuuta. Käyntiin polkaistaan myös atk-alan järjestäytymiskampanja.

Atk-alan rikkonainen kenttä johtaa STTK:n arvion mukaan ennen pitkää alan edunvalvonnan vaikeuksiin. Esimerkiksi yleisittävää työehtosopimusta ei saada aikaan hajanaisuuden takia.

STTK lupaakin panostaa voimakkaasti seuraavalla sopimuskaudella atk-alan työehtosopimus toimintaan.

Yrityskohtaiset erot järjestäytymisessä ovat STTK:n laatiman selvityksen mukaan suuria. Järjestäytymisaste saattaa olla 90 prosenttia joissakin yrityksissä sekä julkishallinnossa. |

Lehdistötiedote 21.5.1997

Tietoteollisuuden ammattijärjestöt verkostuvat

Toukokuun alussa allekirjoittivat Tietoliikenneliitto ja Tiedon ammattiyhdistys TTAY sekä Suomen PT:n atk-henkilöstö SPT-ATK yhteistyösopimuksen, jolla pyritään kehittämään tietoteollisuuden edunvalvontaa ja samalla vahvistamaan henkilöstön asemaa nopeasti muuttuvalla ja kansainvälistyvällä toimialueella. Tietoliikenneliitto, Tiedon ammattiyhdistys ja Suomen Postin ATK-henkilöstöyhdistys edustavat yli seitsemää tuhatta tietoteollisuuden toimihenkilöä.

Tietoteollisuuden henkilöstöjärjestöjen yhteistyötä kuvaa parhaiten sana verkostuminen. Järjestöt säilyvät toistaiseksi itsenäisinä ja toimivat kukin omissa yrityksissään. Yhteistyön päätoimialueena on konsernikohtainen edunvalvonta Suomessa ja ulkomailla. On tärkeätä, että henkilöstön siirrot yrityksestä toiseen ja työkomennukset ulkomaille tapahtuvat samojen pelisääntöjen mukaan, jotka kaikki henkilöstöryhmät ovat myös hyväksyneet. |

Syksy 1997

Tietoväki on huolestunut tilanteesta

Viikon kuluessa valtakunnan sovittelijalle lähetetään kirje, jossa ilmaistaan sopimusoikeuksia koskeva uhka. Lisäksi Tietoväki-liitto edellyttää STTK:lta ja STTK-J:lta riittäviä tukitoimenpiteitä sopimusoikeuden saamiseksi. Tietoväki-liitolla on valmius käynnistää kaikki tarvittavat toimet neuvottelu-oikeuksiansa turvaamiseksi. |

Jäsentiedote 24.10.1997

Tietoväki-liitto perustettu 7.10.1997

Tiedon ammattiyhdistys TTAY ry perusti yhdessä Suomen PT:n ATK-henkilöstö SPT-ATK:n kanssa Tieto-konserniin uuden ammattiliiton lokakuun alkupuolella. Uuden liiton nimeksi päätettiin ottaa Tietoväki.

TTAY:n sekä SPT-ATK:n jäsenten jäsenyys jatkuu perusyhdistyksissä muuttumattomana. Tietoväki-liitolla ei ole omaa taloutta, eikä sen toiminta vaikuta jäsenmaksuun.

Tietoväki-liitto on perustajiensa yhteinen neuvotteluelin työehtosopimus- ja yhteistoiminta-asioissa. Ensimmäiseksi on päästävää neuvottelemaan Tietoväen jäsenkuntaa koskevasta työehtosopimuksesta.

Tietoväki-liiton TES-neuvottelukunnan vetäjä on Asko Alanko ja muina jäseninä Keijo Helin, Ari Koskelin ja Eeva Luoto. Tietoväki edustaa runsasta 1000 järjestäytyntä jäsentä Tieto-konsernissa. |

Yhteistyössä kanssamme

Pieni palkkavertailu

vuoden 1975 markat muunnettu 2008 euroiksi

Nimike	VL (opetusala)	VTAL (Posti- ja lennätinhallitus)
Lävistäjä	1,402.00	1,018.73 €
Vanh. lävistäjä	1,495.00	1,086.31 €
Käytön järjestelijä	1,580.00	1,144.93 €
Operaattori	1,683.00	1,219.57 €
Pääoperaattori	1,883.00	1,364.49 €
Ryhmäpäällikkö	1,999.00	1,448.55 €
Ohjelmoija	1,989.00	1,441.30 €
Vanh. Ohjelmoija	2,167.00	1,570.29 €
Suunnittelija	2,355.00	1,706.52 €
Vanh. suunnittelija	2,680.00	1,942.03 €
Pääsuunnittelija	3,151.00	2,283.33 €

Jäsenhankinta-kampanjoista

Jäsenhankinta on tärkeä osa ammattiyhdistyksen toimintaa. Mitä enemmän on jäseniä sitä enemmän on vaikutusvaltaa neuvottelupöydässä – se on niin yksinkertaista. Keväällä 1997 järjestettiin mainostoimistovetoisesti jäsenhankinta-kampanja, jolla saavutettiin paljon näkyvyyttä ja uusia jäseniäkin. - Erilaisia jäsenhankinta-kampanjoita on sitemminkin viritelty. |

Kuva: annex

Vapaa-ajan toiminta

Ammattiyhdistyksemme on aina huolehtinut kiitettävästi jäsentensä vapaa-ajan toiminnan tarjoamisesta. Kaikille tuttuja ovat teatteri- ym. liput. Olemme järjestäneet myös ainakin mukana olleille ikimuistoiset naamiaiset, jotka toimeenpantiin Suomenlinnassa. Samalla oli kilpailu parhaasta naamiaisasusta. Moni oli käynyt naamiaisasun vuokraamassa ja meikkauttamassa itsensä. Paikalla nähtiin aavetta, Draculaa, merirosvoa jne. Muutamat iltamatkin järjestettiin, ensin ohjelmaa ja lopuksi tanssia. |

VTKK:n aikaista tulospalkkiohistoriaa

Vuoden 1988 tulospalkkio oli 316,80 mk/henkilö, jaettiin tasan kaikille 964:lle palveluksessa olleelle.

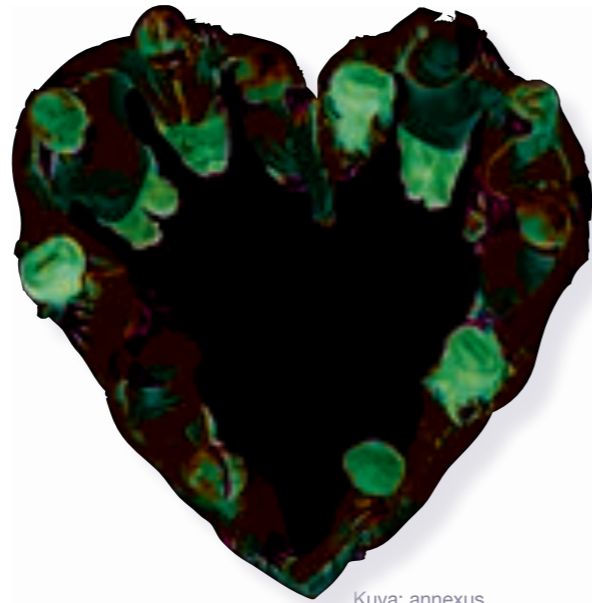
Vuoden 1989 tulospalkkio – tulospalkkiojärjestelmän kokeilu, jonka mukaan tulopalkkioihin sosiaaliturvamaksu mukaan luettuna käytettiin tulostavoitteen ylituksesta 30 %, kuitenkin enintään 2,5 Mmk.

Palkkiosumma käytettiin TUPA-järjestelmän mukaan siten, että 40 % jaettiin erittäin hyvin menestyneisiin toimistoihin ja loput 60 % muille VTKK-laisille.

Vuonna 1990 Enintään ao. henkilön kuukausipalkka, saanti edellytti vähintään neljän kuukauden työpanosta ao. vuonna sekä työsuhteen jatkumista palkkion maksupäivänä.

Toimitusjohtaja päätti pääyksiköiden toiminnallisten tulosten ja harkintansa perusteella hallituksen päättämän tulospalkkion jaosta pääyksiköille, joiden johtajat päättivät pääyksikkönsä tulospalkkio-osuuden jaosta toiminnallisten tulosten ja harkintansa perusteella yksikkönsä henkilöstölle itseään lukuunottamatta. Johtajien palkkioista hallitus päätti erikseen.

Jaettiin keskimäärin parhaissa yksiköissä 7003 mk/henkilö ja huonoimmissa 2564 mk/henkilö.

Kuva: annexus

Vuonna 1991: 30 % tasan ja 70 % johtajien päätöksellä, keskimäärin 6680 mk/henkilö.

Vuonna 1992 henkilötasolla tulospalkkion määräytymisen keskeisin peruste on ao. henkilön työsuoritusten tuloksellisuus. Enintään kuukausipalkka ja vähintään 6 kuukautta työpanosta ao. vuonna. Jaettiin keskimäärin 8011 mk/henkilö.

”VTKK:n tulosjohtamisjärjestelmän osa on tulospalkkiojärjestelmä, jolla henkilöstölle maksetaan vuosittain tilinpäätöksen jälkeen kertaluontoinen palkkio, jos VTKK:n toteutunut toiminnallinen tulos ja uusien asetettujen tavoitteiden toteutuma antavat siihen mahdollisuuksia ja perusteita.”

Vuonna 1993 sama kuin 1992.

Vuonna 1994 kuukausipalkka enintään puolitoistakertaisena. Jaettiin 6 milj.markkaa, joka jaettiin yhtiöittäin ja siellä edelleen päätettiin miten jaetaan, samoin vuonna 1995 jaettiin 6 milj. markkaa.

Vuoden 1995 edelleen puolitoistakertaisena, konsernin tulospalkkion kokonaismäärän päättää hallitus. 50 % tasan kaikille, 20 % tehtävissään erittäin hyvin menestyneille. |

Yhdistykset ovat olleet notkeita yrityskauppojen vanavedessä. Tämä näkyy esim. yhdistysten nimien muutoksina.

Valtion tietokone-keskuksesta liikelaitos 1.1.1989

VTKK-yhtymä Oy 1.1.1993

- työaika piteni 15 min/päivä, ja seuraavassa vaiheessa työaika sama ympäri vuoden (kesäaika poistettiin)
- uusien toimihenkilöiden loma lomalain mukaiseksi
- pitkään vuosilomaan oikeuttavan 15-vuoden palvelusajan kerryntä katkesi 31.12.1994
- VEL-eläkejärjestelmästä TEL-eläkejärjestelmään, eläkeikä nousi 63:sta 65:een ja tavoite-% putosi 66:sta 60:een
- lomien pidennyspäivien leikkaus kahdessa vaiheessa, ensimmäisen kerran vuonna 1995, toinen vuonna 1996

Tieto-konserni perustettiin 30.11.1995, TietoEnator 1999 ja jälleen Tieto 1.12.2008 alkaen. |

”Lama on kuin epäonnistunut rakkausjuttu. Siihen on paljon helpompi joutua kuin päästä pois.”

”Tarvitsemme enemmän ihmisiä, jotka erikoistuvat mahdollomaan.”

-Theodore Roethke

JOS VOIT

Jos voit aloittaa päiväsi ilman kahvia, jos voit olla iloinen kivuista ja murheista huolimatta, jos voit olla valittamatta etkä pitkästytä ihmisiä omilla murheillasi, jos voit syödä samaa ruokaa vaikka joka päivä ja olla siitä kiitollinen, jos voit ymmärtää että rakkaimpasi ovat liian kiireisiä ollakseen kanssasi, jos voit olla välittämättä siitä, että ihmiset ottavat sinun tavaroitasi, jos voit kestää kritiikkiä ja syytöksiä loukkaantumatta, jos voit kohdata maailman valehtelematta, jos voit parantaa päänsärkysi ilman lääkkeitä, jos voit iloita ja rentoutua ilman alkoholia...

olet luultavasti perheen koira.